

- ⊕ **Teatre:** 'La reina de la bellesa de Leenane' de la Perla 29
- ⊕ **Exposicions:** 30 anys de l'IVAM
- ⊕ **Festivals:** Llum BCN

EDITORIAL La inestabilitat espanyola és el preu de la repressió contra Catalunya

ENTREVISTA GONZALO BOYE ADVOCAT 'Marchena no s'ha desmarcat de Vox'

Les llengües a l'estat francès: entre el renaixement i la desaparició

{ Avui, 16 de febrer de 2019, **Jordi Cuixart i Jordi Sànchez** fa 488 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras i Joaquim Forn** 471 i **Carme Forcadell, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull** en fa 361 }

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

LA INESTABILITAT ESPANYOLA ÉS EL PREU DE LA REPRESSIÓ CONTRA CATALUNYA

S'ha consumat la convocatòria d'eleccions espanyoles per al 28 d'abril. Pedro Sánchez, com bé explica Pere Martí a l'Última, s'ha doblgat a la manifestació de diumenge passat del tripartit de l'extrema dreta i la dreta extrema. Li demanaven que no pactés res amb les institucions catalanes i que convoqués eleccions. El socialista ha complert totes dues condicions.

Ho ha fet deixant la porta oberta a dues possibles combinacions futures de govern. Després dels resultats, pot pactar amb Ciutadans (tot i que Ciutadans ha dit que no pactaria mai amb Sánchez) o pot tornar a provar un pacte amb Podem amb el suport de l'independentisme català. Evidentment, tots dos projectes són incompatibles.

—
L'altra possibilitat que hi ha és que la dreta governe unida, amb els seus tres partits. Qualsevol de les tres possibilitats és inestable. Ciutadans difícilment pactarà amb el PSOE abans de l'altra convocatòria, la del maig. Perquè si ho fes, faria perillar els seus vots i el mos que rebria del PP i de Vox faria història. I passades les eleccions, també serà molt complicat d'assumir aquest pacte. A les autonòmiques i municipals, Ciutadans optarà pel tripartit de dretes, potser amb alguna concessió per a maquillar el pacte. I com podria pactar

amb el PSOE a la Moncloa i amb el PP i Vox a la resta?

—
Pel que fa al tripartit de dretes, ja s'ha vist que aixeca polseguera a Europa i genera una enorme incomoditat entre alguns votants moderats de la dreta. No és tan senzill de pactar amb l'extrema dreta com si res. El preu de fer-ho seria molt alt, però la realitat és que la dreta tota sola, sense l'extrema dreta, no sumaria els vots necessaris.

—
La hipòtesi més plausible, doncs, és la d'un empat entre les diverses opcions, de manera que, com ja s'ha demostrat, el vot dels independentistes catalans seria decisiu. Una mitjana dels darrers sondatges, que sempre cal agafar amb agulles però que és indicativa, diu:

—
—PP+C's+Vox són els únics que se situarien just a la ratlla de la majoria absoluta, que és de 176 escons (178, dos per sobre).

El preu que paga Espanya per la repressió contra Catalunya i la manca de voluntat de parlar de l'autodeterminació és la inestabilitat i el caos

Totes les altres combinacions possibles no hi arribarien:

—
—PSOE+Podem+nacionalistes i independentistes no arribarien a la majoria absoluta (171).

—
—PP+C's no arribarien a la majoria absoluta (155).

—
—PSOE+C's no arribarien a la majoria absoluta (165).

—
—PSOE+C's+PNB no arribarien a la majoria absoluta (171).

—
—PSOE+Podemos no arribarien a la majoria absoluta (146).

—
—PSOE+Podemos+PNB no arribarien a la majoria absoluta (150).

Aquesta mitjana de les darreres enquestes (els càlculs els podeu trobar **ací**) preveu un resultat de 13 escons per a ERC, 4 per al PDECat, 6 per al PNB i 2 per a Bildu. En total, 25 escons que serien absolutament determinants.

Ho torne a dir: són enquestes i, per tant, no cal fiar-se'n gaire, tret pel que fa a la tendència que dibuixen. I a l'efecte de la tendència, el resultat explica amb claredat que l'única manera de salvar el bloqueig que l'independentisme pot aplicar a Madrid, si es mantingueren aquests escons, seria amb un govern unit de la dreta i l'extrema dreta. Amb totes les coses que això significaria. I en la mesura que les opcions són excloents entre si i que el bipartidisme ja està trencat del tot, és una obvietat que els independentistes ostentaran novament la clau de la governabilitat.

—
Els independentistes estaran en condicions, doncs, d'exercir una acció política que deixi clar, com ho és ara, que el preu que Espanya paga per la repressió a Catalunya i per la manca de voluntat de parlar de l'autodeterminació és la inestabilitat i el caos. I, si no, mireu totes les coses que han passat aquests darrers anys. Dues eleccions espanyoles el 2015. La primera investidura no aconseguida de la història, la primera moció de censura assolida de la història, la primera votació de pressupost no aconseguida de la història, el govern que ha governat menys temps de la democràcia, etcètera, etcètera, etcètera. ■

XABOLES A BARCELONA

MERCÈ IBARZ

Xaboles al districte de Sant Martí de Barcelona. ACN

Les xifres oficials parlen de 79 assentaments de barraques i caravanes. L'altra cara del barraqisme és el milió de barcelonins en pisos de condició indigna

No sé si escriure que tornen les xaboles a Barcelona o que no se n'han anat. Potser només no n'hi ha hagut cap ni una durant uns mesos, potser uns anys, quan es va fer la reforma que va donar pas a la Barcelona olímpica. Llavors va desaparèixer la Perona i es van desallotjar les xaboles de dalt de la Diagonal (sí) que havien tornat a aparèixer al cap d'un temps de ser eliminades les anteriors arran del Congrés Eucarístic de 1952 (i així va nèixer el barri de les Vivendes del Congrés); també es van eliminar en l'onada olímpica les de diversos llocs de l'Eixample (sí). En la història enterrada de l'habitatge inexistent barceloní no hi ha gaire lloc per a la memòria vívida, costa de recordar quan érem pobres de misericòrdia i no seran pas les institucions que en faran memòria. Es recorden les de Montjuïc i les del Somorrostro, que tenen un cert pedigrí: les primeres per l'exposició del 1929 i les segones pels gitans i Carmen Amaya. Però n'hi havia per tota la ciutat. Com ara, mira tu. Torna a haver-hi barraques a Barcelona.

Més i més
barcelonins
viuen en penoses
condicions a casa
seva. Un informe
recent de Càritas
alerta que són
gairebé un milió de
persones

Mentrestant,
aquests dies hi ha al
Museu del Disseny,
que és a tocar dels
assentaments de
xaboles i caravanes
de Sant Martí-
Poblenou, una expo
que en sembla el
contrapunt irònic,
per no dir que sàdic:
'El boom de la
publicitat. Reclams
de llauna, cartró i
rajola. 1890 – 1952'

Ara formen part sobretot del districte del disseny per antonomàsia, el de Sant Martí, que inclou el Poblenou i la Diagonal Mar. Però n'hi ha per altres llocs de la ciutat. L'ajuntament els xifra en 79, els assentaments. No en diu barraques perquè els assentaments són mixtos: xaboles i caravanes. Es calcula que hi viuen prop de 500 persones, segons xifres del desembre de 2018. Quim Estivill, coordinador de la **Xarxa de Suport als Assentaments** creada per l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, declarava aquesta setmana a la periodista Rosa M. Bosch: 'El fenomen del barraquisme, combinat amb la impossibilitat d'incorporar-se al mercat laboral, s'ha cronificat; el destí d'aquestes persones passa per dependre d'ajuts socials i d'activitats com la recollida de ferralla, la neteja i la mendicitat. Conec famílies que hi porten deu anys, a les barraques.'

Barcelona és ciutat de destinació, no de pas, per a tants dels migrants que hi arriben i s'hi queden, en els assentaments. Hi ha col·lectius específics: gitanos galaico-portuguesos que hi van arribar el 2000 (per què, què els va passar llavors?), romanesos, búlgars, bosnians i magrebins. Però per a les administracions, sigui l'Ajuntament o la Generalitat, són gent de pas i no els apunten en l'estratègia contra el sensellarisme, estratègia d'altra banda sense el pressupost pertinent.

I l'altra cara del barraquisme, encara més amagada que les xaboles: més i més barcelonins viuen en penoses condicions a casa seva. Un informe recent de Càritas alerta que són gairebé un milió de persones: rellogats, amuntegats o amb un lloguer desproporcionadíssim respecte dels seus ingressos.

Al Museu del Disseny, que és a tocar dels assentaments de xaboles i caravanes de Sant Martí-Poblenou, hi ha ara una expo que en sembla el contrapunt irònic, per no dir que sàdic: 'El boom de la publicitat. Reclams de llauna, cartró i rajola. 1890 – 1952'. No hi he anat encara, quan hi vagi em fixaré sobretot en una cosa: potser se'ls ha acudit de posar un subsaharià a la porta amb un dels carretons de supermercat amb què la seva colla –sempre que en veig un és subsaharià, sembla que n'han obtingut la franquícia– recull els reclams de llauna i plàstic, cartró i vidre abans no se'ls emporti l'empresa que té la llicència del reciclatge a Barcelona. El carretó de la ferralla, amb subsaharià inclòs, és el reclam que més convé al Museu del Disseny.

Del museu en diuen la grapadora, per la forma dels seus braços. Què hi vol enganxar, què hi vol grapar? Situat en una banda de la desgraciada plaça de les Glòries Catalanes, d'esquena a l'erm del Teatre Nacional i al costat de l'assentament de xaboles més gran de Barcelona, cronificat, el disseny s'ho mira tot amb indiferència, si no cinisme. Inaugurat ara fa quatre anys després d'una llarga història d'aspiracions, frustracions i fracassos que finalment van fructificar, ara és una grapadora institucional. És de plorar. 📺

L'ESPERIT DE LA PLAÇA DE COLÓN DOBLEGA SÁNCHEZ

PERE MARTÍ

La manifestació de la plaça de Colón de Madrid de diumenge passat. ACN

El tripartit ultranacionalista ha aconseguit allò que va demanar diumenge al carrer: la fi del diàleg amb Catalunya i eleccions avançades * Compromís pressiona els socs del Botànic per fer una candidatura única al senat espanyol *** El Consell i el Govern d'Andorra acorden la validesa dels títols de català expedits als dos territoris**

TEMA DEL DIA

Pressió. A la manifestació de la plaça de Colón de Madrid de diumenge passat, convocada pel PP, Ciutadans i Vox, es demanaven dues coses: posar fi al diàleg amb Catalunya i convocar eleccions. En només cinc dies, Pedro Sánchez ha cedit a les exigències de Pablo Casado, Albert Rivera i Santiago Abascal. Primer, va trencar unilateralment el diàleg amb la Generalitat, abans i tot de la concentració de diumenge, i finalment ha acabat convocant eleccions espanyoles. Ha cedit a la pressió interna del PSOE, però també a la del tripartit ultranacionalista. De moment, la dreta ja ha aconseguit el temps polític. Ara cal veure si el 28 d'abril aconsegueixen de culminar la

conquesta d'Espanya que va començar per Andalusia el primer de desembre.

Si Sánchez hagués estat valent i hagués mantingut el diàleg amb el govern català, avui encara seria president i al congrés es tramitaria el pressupost. Però ha preferit jugar-s'ho tot a les urnes i convocar eleccions, tot i tenir la majoria d'enquestes en contra. Sánchez és un resistent. Per remuntar, provarà de situar el debat entre la dreta i l'esquerra, amb ressons guerracivilistes i cridant a aturar el feixisme. El cap del PSOE demanarà el vot útil de tots els demòcrates de l'estat espanyol. En canvi, provarà d'amagar tant com pugui la confrontació entre Catalunya i Espanya, que és on volen situar les eleccions Casado i Rivera. Per

El tripartit ultranacionalista ha aconseguit allò que va demanar diumenge al carrer: la fi del diàleg amb Catalunya i eleccions avançades

La majoria de catalans ja ha après que les inversions pressupostades per l'estat no s'acaben executan

això, avui Sánchez no ha criticat els independentistes quan ha anunciat la convocatòria de les eleccions i no ha descartat de tornar a pactar-hi. S'ha dedicat només a atacar la dreta. També criticarà l'independentisme, però sobretot quan vingui a Catalunya a explicar totes les inversions i mesures socials que tenia a punt en el pressupost que els independentistes no li han deixat aprovar. Una crítica amb poca eficàcia electoral, perquè la majoria de catalans ja ha après que les inversions pressupostades per l'estat no s'acaben executant.

L'independentisme tornarà a mesurar-se a les urnes. Superar el 50% del vot serà difícil en unes eleccions espanyoles on part del seu electorat, espantat per Vox, pot optar pel vot útil del PSOE o pels comuns, els professionals de l'an-

tifeixisme. La previsible absència de la CUP no permetrà de fer un recompte real del vot independentista, perquè una part anirà a l'abstenció, i l'emblemàtic del món PDECat, Junts per Catalunya i la Crida encara s'ha de resoldre. Tot indica que es presentaran com a Junts per Catalunya, però no és clar qui en serà el candidat. Només ERC és a punt, amb el tàndem Joan Tardà-Gabriel Rufian, i per això als republicans no els ha tremolat el pols a l'hora de fer caure Sánchez. El millor espot de campanya de l'independentisme seran les transmissions del judici al Tribunal Suprem, on hi ha fiscals que no saben quants cotxes van quedar abonyegats davant la Conselleria d'Economia i amb un president de la sala que es pensa que parlem català per qüestions 'emocionals'.

Amb la legislatura acabada, ja és clar que a Espanya no queda cap partit amb possibilitats de governar que vulgui negociar el referèndum pactat, perquè el PSOE ja va dir que no ho faria mai. L'única diferència entre el PSOE i el PP sembla que serà quants mesos ha de durar el 155. És com triar entre la presó provisional i la cadena perpètua. Però l'independentisme ha de ser fort a Madrid mentre Catalunya continuï formant part d'Espanya. No per regatejar competències ni federar qui no es vol federar, sinó perquè el congrés espanyol és un altaveu més per a reivindicar l'autodeterminació i denunciar la repressió. I no és una crida debades. Té costos. L'independentisme ha liquidat dos presidents espanyols en una sola legislatura. I ha de continuar tenint la força per a poder-ho fer quan li convingui.

MÉS QÜESTIONS

Compromís pressiona els socs del Botànic per fer una candidatura única al senat espanyol. La coalició Compromís ha renovat la proposta de fer una candidatura conjunta al senat espanyol dels socs de l'acord del Botànic, una possibilitat que els socialistes van descartar fa quatre anys. La coordinadora general del Bloc, Àgueda Micó, ho ha comunicat a les

xarxes, on ha defensat que l'experiència del Botànic havia estat un èxit i que seria bo d'exportar-la a Madrid. La dirigent de Compromís ha explicat que la intenció d'aquesta candidatura conjunta seria defensar l'agenda valenciana a la cambra alta espanyola. D'aquesta manera, hi hauria la possibilitat de crear un grup parlamentari valencià que defensés les reivindicacions polítiques en la línia del govern de la Generalitat. L'oferta l'ha llançada moments després de fer-se pública la data de les eleccions espanyoles convocades per Pedro Sánchez. Però no és cap novetat. El 2016, ja van provar de configurar aquesta candidatura única. De fet, tots els partits implicats hi estaven d'acord, però la direcció del PSOE, aleshores encapçalada també per Pedro Sánchez, va frustrar l'acord. Aquella decisió de Sánchez va ser un dels desencadenants del distanciament entre el secretari general del PSOE i el dirigent del PSPV i president del Consell, Ximo Puig.

El Consell i el Govern d'Andorra acorden la validesa dels títols de català expeditos a tots dos territoris. El ple del Consell ha aprovat un conveni de col·laboració amb el Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior del Govern d'Andorra per al reconeixement de diplomes i certificats d'acreditació de coneixements lingüístics. L'objectiu del conveni és establir el reconeixement mutu dels diplomes i certificats oficials emesos per la Generalitat Valenciana, mitjançant la Junta Qualificadora de Coneixements del català, i pel Govern d'Andorra, i que acrediten la competència lingüística dels ciutadans de conformitat amb els nivells A2, B1, B2, C1 i C2 del Marc Europeu Comú de Referència (MECR) per a les llengües. Per al seguiment del conveni, es constituirà una comissió integrada per quatre persones: per part de la Generalitat Valenciana, la persona titular de la direcció general amb competències en política lingüística i gestió del multilingüisme i la persona titular del servei amb competències en matèria d'acreditació del català. Per

Guillem d'Efak. ACN

part del Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior del Govern d'Andorra, la persona titular de la direcció dels exàmens oficials de llengua catalana i la persona titular de l'àrea dels exàmens oficials.

Armengol espera que Sánchez aprovi el REIB abans no acabi la legislatura. La presidenta del Govern, Francina Armengol, és conscient que s'exhaureix el termini per a tancar el Règim Especial per a les Illes Balears (REIB), però confia que fins al dia 28 d'abril hi haurà temps perquè el govern compleixi la paraula donada. Malgrat les esperances de la presidenta, el senador autonòmic del PSIB, Francesc Antich, ha dit que era molt complicat que s'aprovés el nou REIB abans no acabés la legislatura. Armengol creu que encara hi ha possibilitats, perquè Pedro Sánchez s'hi va comprometre personalment en la reunió que van mantenir a la Moncloa. Respecte a les eleccions, la presidenta ha reiterat

que no tenia cap intenció d'avançar-les, i pel que fa a les espanyoles, sosté que els ciutadans ara hauran de triar entre la recuperació del diàleg i els drets o el retorn trenta anys enrere. Mentrestant, els partits de les Illes diuen que estan preparats per encarar dos processos electorals en un mes. Ciutadans aplaudeix la convocatòria, i el PP ha dit que era a punt. A més, ha demanat a Francina Armengol que també avanci les eleccions balears. Els partits d'esquerra també han dit que estaven preparats per afrontar els comicis de l'abril i el maig.

Sánchez manté la visita a Catalunya Nord malgrat l'avançament electoral. La convocatòria d'eleccions espanyoles el 28 d'abril no ha fet saltar de l'agenda la visita de Pedro Sánchez a Catalunya Nord el 24 de febrer, amb motiu del 80è aniversari de la mort del poeta espanyol Antonio Machado i el començament de la 'retirada', l'exili de 1939. Aquesta visita inclourà una etapa a Cotlliure, seguida

per una altra a Argelers. El Palau de la Moncloa ha confirmat la informació aquesta setmana al govern francès, que l'ha traslladat a la prefectura dels Pirineus Orientals, a Perpinyà.

LA XIFRA

8.400 persones han estat detingudes a l'estat francès des que van començar les protestes de les Armilles Grogues, ara fa tres mesos, segons dades del Ministeri de l'Interior francès. D'aquests detinguts, 316 han acabat a la presó.

TAL DIA COM AVUI

El 15 de febrer de 1995 va morir Guillem d'Efak, cantant manacorí establert a Sabadell. Treballà la cançó popular mallorquina, el blues i el jazz, i actuà a Andorra, Catalunya, Londres, Mallorca, Perpinyà i Zuric. Va enregistrar diversos discs, tant amb cançons seves com d'altres ('Veu de Mallorca', 'Blues', 'Balada d'en Jordi Roca', 'Cançó de son Coletes', 'Cançó per les dones', 'Dissabte').

GONZALO BOYE

‘Marchena no s’ha desmarcat pas de Vox’

Entrevista al coordinador de la defensa dels exiliats ara que ha començat el judici contra el procés

ALBERT SALAMÉ

ROGER GRAELLS FONT

L'advocat Gonzalo Boye, coordinador de la defensa dels exiliats, segueix amb atenció les primeres jornades de judici contra el procés. Ha compartit part de l'estratègia amb els advocats de la defensa, però no vol interferir en el judici. En aquesta entrevista, Boye explica com ha vist les primeres tres sessions i les declaracions d'Oriol Junqueras i Joaquim Forn, ens parla de la figura del president del tribunal, Manuel Marchena, i l'anormalitat que es facin unes eleccions espanyoles enmig del judici.

També adverteix de la irregularitat que Marchena hagi obert la porta a fer una segona tanda d'interrogatoris als dotze dirigents independentistes processats d'aquí a unes setmanes. Diu que la llei és molt clara en les fases d'un judici i no ho preveu pas, això, i alerta que el tribunal interfereix en el poder legislatiu. A més, recorda que s'ha de dictar el vist per a sentència abans del 9 de maig, quan és prevista la jubilació forçosa del magistrat Luciano Varela.

—Com valoreu les primeres sessions de qüestions prèvies i les declaracions de Junqueras i Forn?

—No hi ha gaires sorpreses respecte d'allò que havíem previst. Sabíem quines qüestions prèvies es presentarien i com les respondrien, primer, la fiscalia i, després, el tribunal. Era un tràmit i així s'ha resolt. El tribunal ha deixat coses pendents per a resoldre a la sentència, com era lògic, però aquesta primera etapa demostra la necessitat de ser extremadament exquísit amb els plantejaments

Marchena et dona un cert flaire a Estrasburg i després surt amb el que vol

Marchena sempre cita jurisprudència d'Estrasburg, però en la forma que li interessa, quan vol i i com vol

jurídics que es facin. No és un partit de frontó, és un partit on a l'altra banda hi ha uns contendents molt ben preparats.

—Què us ha semblat l'actitud de Marchena? Sembla que s'ha desmarcat de Vox en dos moments: quan va deixar que Jordi Sànchez lluisés el llaç groc i quan va tallar en sec Vox perquè volien fer preguntes a Junqueras tot i haver-se acollit al dret de no declarar.

—Marchena no s'ha desmarcat pas de Vox. Això no és veritat. Ha donat una resposta de dret a una acusació que té un nivell tècnic escàs, perquè no tenien raó. En realitat, crec que sostindran la decisió final més aviat en les exposicions de la fiscalia i l'advocacia de l'estat que no pas en els de Vox.

—Marchena ha fet diverses referències a la jurisprudència del Tribunal d'Estrasburg. Hi ha temor, en el si del tribunal, a una futura demanda?

—El senyor Marchena sempre cita jurisprudència d'Estrasburg, però en la forma que l'interessa, quan vol i i com vol. Si la tinguéssim assimilada, moltes de les sentències que ell ha dictat no estarien avui admeses a tràmit o en vies de demanda a Estrasburg. Us poso un exemple: el cas d'Aturem el parlament. Hi ha una sèrie de sentències del senyor Marchena en què ell fa una interpretació de les sentències d'Estrasburg que ni tan sols es correspon amb la literalitat d'aquestes sentències.

—De tota manera, vol aparentar serenor.

—Fa el seu paper. És el director de l'orquestra. Té la potestat i l'obligació de dirigir el judici i els debats. És una persona prou intel·ligent per a fer-ho des d'una perspectiva que sembli equànime.

—Ha refusat que Carles Puigdemont i Marta Rovira siguin testimonis amb l'argument que no poden acceptar-se com a testimonis persones acusades de rebel·lia. Això és previst?

—No, de fet, s'ha fet moltes vegades.

—En els primers interrogatoris, Junqueras només ha contestat al seu advocat i Forn ha decidit de respondre també a la fiscalia i l'advocacia de l'estat. Què us sembla?

—Cada company ha pres la línia de defensa que ha considerat més adequada pels seus interessos. No respondre a les preguntes d'una acusació no ho veig malament, però són autoritats públiques i tampoc s'ha de témer de contestar-los. Evidentment, no contestaria mai a Vox, però en el cas de la fiscalia és una decisió de cada company. Són moments de tensió. Després d'un any, és el primer moment en què poden parlar públicament i volen dir-ho tot, però això tampoc no és un bon consell.

—El fet de no respondre a les acusacions els pot passar factura?

—En un estat de dret, no hauria de ser així.

—També hem vist dos exposicions diferents. Junqueras ha fet una defensa política, i Forn una defensa més tècnica. Són complementàries?

—Sí que són complementàries. És més, crec que cada defensa hauria de combinar una defensa política amb una de més tècnica. És l'equilibri entre els dos posicionaments, dins de cada línia de defensa, la que posarà en evidència l'absurditat d'aquest judici.

—Com heu vist l'actitud del fiscal Fidel Cadena?

—He vist que tenia algunes confusions. Hi ha dies en què hi ha poc oxigen a la sala. Li ha preguntat coses que no tenien res a veure amb aquest procediment i ha confós partits, institucions... És normal, són moltes dades i tampoc és un home jove.

—Manteniu contacte regular amb els advocats de la defensa? Hi parleu després de cada sessió?

—No, ells han de fer la seva feina i descansar, també.

—Heu pogut observar cap vulneració? Respecte del català, Marchena ha arri-

bat a dir que es parlava per una qüestió d'emocions.

—És un bon exemple de la manera de fer de Marchena: fa referència a Estrasburg i després surt amb allò que vol.

—Actua així? Cita jurisprudència de drets humans i després fa com vol?

—Sí. Crec que, en realitat, el judici té un ritme biorítmic. En els judicis hi ha bons moments, mals moments, moments molt dolents i pocs moments molt bons. La gent s'ha d'acostumar, després d'un any, a veure parlar els polítics i que ells donin explicacions. Quan passin les declaracions, vindran moments dolents, quan declarin els guàrdies civils i tot ple-gat. Cal prendre's les coses amb calma.

—És positiu que Marchena hagi obert la porta a una segona tanda d'interrogatoris d'aquí a unes setmanes?

—Em sembla que s'ha excedit. Està envaint les competències del poder legislatiu. Això no és previst a la llei.

—Una segona tanda no és prevista?

—És clar que no. El judici oral està perfectament regulat, amb tots els defectes que pugui tenir la regulació actual, però és evident que això que fan és crear dret i immiscir-se en l'àmbit del poder legislatiu.

—Les defenses haurien de denunciar-ho?

—Des del punt de vista estratègic, potser interessa que tornin a declarar. Però no oblidem que no es pot permetre que l'ordenament es canviï a mitjan judici. Aquestes coses són perilloses i crec que s'ha d'anar amb compte.

—S'ha dit sempre que el Suprem volia acabar el judici abans de les eleccions del maig, però ara hi ha hagut l'avançament de les eleccions espanyoles. Un judici només pot suspendre's durant un mes. Sembla improbable que acabi abans de la campanya electoral, oi?

—Evidentment, aquesta campanya electoral interferirà en el judici. En un judici tan polític i tan rellevant, em sembla

una absoluta irresponsabilitat que ho facin. La llei d'enjudiciament criminal i la d'enjudiciament civil preveuen la conservació d'actes si el judici se suspèn com a màxim un mes. Fer un judici d'aquestes característiques enmig d'una campanya electoral pot tenir unes conseqüències molt estranyes.

—Com ara?

—Poso un exemple. A Vox quants espais publicitaris li correspondria en la campanya electoral?

—Cap.

—I quant temps tindran de pantalla i propaganda electoral quan el seu secretari general, que participa com a advocat en aquest judici televisat, parli? Si això no és una vulneració de la llei electoral, que m'ho expliquin, perquè a vegades em confonc.

—Si se suspengués, l'haurien de reprendre quan comencés la campanya electoral de les eleccions municipals, autonòmiques i europees.

—Crec que el tribunal ha provat d'organitzar les coses de manera que el judici no interferís en la campanya electoral del maig, i ara el govern espanyol ha decidit d'intervenir en el judici, o aprofitar-se'n, o bé l'importa tres pebrots, el judici, si hi posa una campanya electoral enmig.

—Pot ser que el tribunal no el suspenguí, doncs.

—Sí, és clar. Crec que anirà per aquí. No oblidem que el 9 de maig entra en jubilació forçosa un dels magistrats. Crec que és Luciano Varela. Aleshores com ho fem? Reescrivim la llei?

—I en aquesta situació de jubilació forçosa, pot signar la sentència?

—Sí, és previst a la llei.

—I si el judici s'allargués més enllà del 9 de maig, es podria substituir aquest magistrat?

—No, s'hauria de declarar el judici nul. Ho haurien d'haver previst abans, això. ■

El govern espanyol ha decidit d'intervenir en el judici, o aprofitar-se'n, o bé l'importa tres pebrots

No respondre a les preguntes d'una acusació no ho veig malament, però són autoritats públiques i tampoc s'ha de témer de contestar-los

JOAN THOMÀS

‘L’occitanisme ha d’evolucionar de la reivindicació merament cultural a l’acció política’

Entrevista a l’activista i professor abans de la manifestació contra la reforma que pretén suprimir l’occità a l’escola

JOSEP VERGER

Demà es farà a Tolosa de Llenguadoc una manifestació contra la decisió del Ministeri d’Ensenyament francès d’aplicar una reforma que pretén suprimir l’occità a l’escola a partir del curs vinent. El govern francès vol liquidar la partida pressupostària amb què Occitània paga els professors d’aquesta llengua. L’activista i professor d’occità Joan Thomàs denuncia la decisió del govern d’Emmanuel Macron, a qui qualifica d’antagonista als valors republicans. ‘Tenim un monarca que no escolta ningú i mana tot sol. La política es fa a París i prou.’ Doctor en ciències del llenguatge i estudis romànics, Thomàs va ser la primera persona que va fer la tesi doctoral en llengua occitana. El seu treball de recerca se centra en la història de la lingüística occitana. Nascut el 1958 en una família occitanoparlant, és professor de la Universitat de Tolosa. També ensenya la llengua a secundària. Militant històric del Partit Occitan, espera que demà hi hagi una gran mobilització per a reclamar ‘justícia per a l’occità’.

En aquesta entrevista a VilaWeb, Thomàs explica com afecta la política jacobina de l’estat francès en l’ús social de la llengua. Ho fa abordant casos concrets, com ara les relacions de parella i la discriminació que exerceixen alguns professors i batlles contra la llengua occitana a l’escola. ‘El moviment occitanista ha d’evolucionar de la reivindicació merament cultural a l’acció política’, diu.

Malgrat les dificultats, destaca el desvetllament de la ciutadania en la reclamació dels drets lingüístics. ‘Batlles de les grans ciutats es manifestaran en contra de la política de París’, assenyalava. I es mostra optimista: ‘Fa segles que volen fer desaparèixer l’occità, però no ho aconseguiran. Per això som aquí.’

—L’occità perilla a les escoles públiques de la regió d’Occitània. El ministre d’Ensenyament francès, Jean-Michel Blanquer, ha començat una reforma per a suprimir-lo a l’educació secundària de la demarcació escolar de Tolosa de

Llenguadoc. Fins on arriba aquesta amenaça?

—L'amenaça és a tot Occitània. A totes les acadèmies. I això és molt greu. Com a aspecte positiu cal dir que batlles de grans ciutats s'han manifestat en contra de la supressió del pressupost en favor de l'occità. Hi ha un canvi també positiu en el posicionament dels rectors de les acadèmies.

—Com definiríeu l'estat general de la llengua occitana?

—L'occità pateix molt des de fa segles. I sobretot des de fa cinquanta anys. La transmissió familiar no és gaire forta i per això s'ha de potenciar la llengua a l'escola. Però el govern impedeix els nostres esforços amb decisions com la de liquidar la partida pressupostària per a pagar els professors d'occità. Aquest és un cop de bastó més.

—Quina participació ciutadana espereu en la manifestació de demà a Tolosa?

—Espero una resposta forta. Hi haurà autobusos que vindran de totes les comarques. Reclamem justícia per a l'occità.

—Hi ha marge per a aturar la reforma del ministeri d'Ensenyament francès?

—Nosaltres anirem fins al final. Sempre endavant. Si cal, anirem als tribunals. Si cal recórrer als europeus, ho farem. El poder a París és profundament dretà i jacobí. Això no és cap novetat, a l'estat francès, però sí que detectem una dèria centralitzadora. La part positiva és que la situació ha fet despertar la societat, que es mobilitza en favor de la llengua. I això a París fa certa por.

—Hi ha molta demanda per a rebre l'ensenyament en occità a Tolosa?

—Segons les dades del rectorat, 248.000 alumnes a secundària.

—Com ha influït aquesta política d'aniquilació en l'ús social de la llengua? Ha afectat la transmissió familiar?

—A casa sempre s'ha parlat occità. El parlo naturalment. També el parlen els meus fills. Però la gent té vergonya

de parlar occità. La política de l'estat francès l'ha arraconat, promocionant el francès com a única llengua de prestigi. El jacobinisme és això. Però també hi ha una voluntat colonialista com als pobles de l'Àfrica negra. La repressió aquí no ha estat física però sí subtil, i molt forta en favor de la substitució de la llengua. Això ha fet que, durant dècades, la gent no hagi reaccionat. Hem de fer una tasca molt important de conscienciar què significa perdre la llengua.

—I com s'afronta la força de l'estat francès?

—Amb més conscienciació. El moviment occitanista sempre ha tingut un vessant molt cultural. Hem tingut molts escriptors, poetes i cantants en llengua occitana. Però, després, no s'ha traduït en l'àmbit polític. No tenim una política lingüística com toca. El moviment occitanista sempre ha pensat que era una qüestió cultural. I no. És una qüestió política. Ha d'evolucionar de la reivindicació merament cultural a l'acció política. És difícil sentir occità al carrer i necessitem una regulació de les administracions pròpies en favor de la llengua.

—Si dues persones occitanoparlants comencen una relació afectiva, en quina llengua es parlaran?

—Molt probablement, en francès. És això que dèiem de la vergonya i la concepció que ha introduït l'estat del francès com a llengua de prestigi. És una qüestió que la sociolingüística explica amb el terme de diglòssia, és a dir, quan dos idiomes o parlars són usats amb un valor social diferent. Afortunadament, la vergonya de parlar occità ja no és tan pronunciada. A poc a poc, les manifestacions en favor de la llengua i el fet que s'ensenyi a l'escola i a la universitat fan que la percepció de la llengua pròpia sigui més positiva. Però és evident que tenim un problema sociolingüístic.

—Heu patit repressió a l'escola per parlar occità?

—Personalment, no. Però conec algun cas de repressió física, com el d'una mestra

La repressió aquí no ha estat física però sí subtil, i molt forta en favor de la substitució de la llengua

que pegava els nens que parlaven en occità. A moltes escoles, hi ha mestres que s'oposen a l'ensenyament en llengua occitana. I la situació d'indefensió és tan greu que si només hi ha una persona que s'oposi a l'ús de l'occità, sigui un professor o fins i tot un batlle, ja no s'obre el curs.

—Com definiríeu Emmanuel Macron?

—Tenim un monarca. Mana tot sol i no escolta ningú. La política es fa a París i prou. És contrari a tot allò que signifiquen els valors republicans.

—Vau ser la primera persona que va fer la tesi doctoral en llengua occitana. Amb quins problemes us va trobar?

—No volia traduir a una altra llengua. Ho vaig fer tot en occità. En un primer moment, vaig pensar d'anar a Barcelona. El tribunal era format per professors estrangers. Hi havia un austríac, que em va parlar en occità i en català, un belga i un de París, que no va dir res.

—Quin impacte té el moment polític de Catalunya? Té cap influència en les decisions de l'estat francès respecte de les llengües minoritzades?

—Se'n parla molt poc als mitjans de comunicació, sembla que vulguin invisibilitzar què passa a Catalunya. No és cap notícia que l'estat francès no s'ha mostrat mai favorable a les reivindicacions d'altres nacions.

—Hi ha risc que desaparegui, l'occità?

—Fa segles que ho intenten i que el volen fer desaparèixer, però no ho aconsegiran. Per això som aquí. ■

La manifestació del 21-D, una de les darreres grans mobilitzacions independentistes. ELISABETH MAGRE

El carrer respon al Suprem

Contra el judici La manifestació del 16 de febrer i la vaga del 21 són mobilitzacions convocades com a protesta pel judici contra el procés

REDACCIÓ

El 12 de febrer va començar al Tribunal Suprem espanyol el judici contra el procés. Aquell dia, ben d'hora de matinal, hi va haver les primeres mobilitzacions de protesta pel judici, amb talls a carreteres, autopistes i les principals artèries de la ciutat de Barcelona. Van durar tot el dia, fins a culminar en la concentració unitària a la plaça de Catalunya de Barcelona, on es va llegir el manifest 'L'autodeterminació no és

cap delictes'. A més, també es van fer concentracions a ciutats de tot el país per a denunciar que el judici era una farsa. Les protestes continuen i es mantindran els dies vinents. Avui a la tarda, hi ha convocada una manifestació unitària a Barcelona per l'ANC, Òmnium, partits polítics i entitats socials. I dijous vinent, dia 21, hi ha prevista una vaga general, convocada per la Intersindical-CSC. Tot seguit, us oferim una guia de cadascuna d'aquestes mobilitzacions, a les quals s'afegirà, el 16 de març, una manifestació a Madrid.

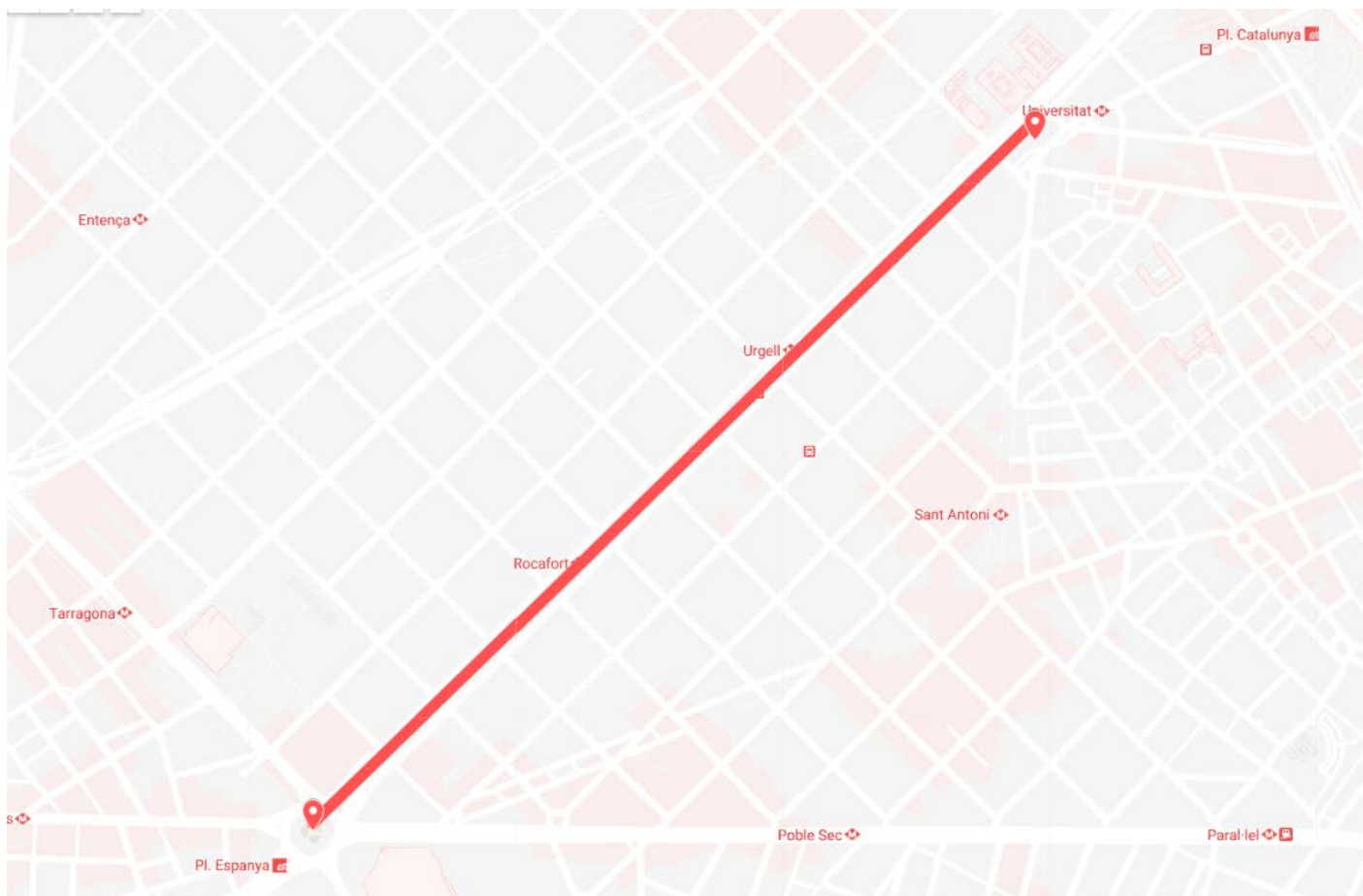
Us oferim una guia de cadascuna d'aquestes mobilitzacions

MANIFESTACIÓ 16-F

Avui hi ha prevista a Barcelona una manifestació unitària per a denunciar el judici contra el procés, que va començar dimarts. Amb el lema 'L'autodeterminació no és delictes', la intenció dels organitzadors és aconseguir una manifestació tan multitudinària com les de les diades.

Qui la impulsa?

La manifestació la convoquen les entitats i partits sobiranistes: l'Assemblea Nacional Catalana, Òmnium Cultural, JxCat, ERC, la CUP, Catalunya en Comú, la Cri-

La manifestació començarà a la plaça d'Espanya i acabarà a la plaça de la Universitat de Barcelona. vw

da Nacional, Acció Escolta, l'Associació Catalana pels Drets Civils, l'Associació de Municipis per la Independència, el CIEMEN, la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, Escoltes Catalans, FemCat, Irídia, Lafedec, la FAPAC, els Minyons Escoltes i Guies, Novact, la Plataforma per la Llengua, Unió de Pagesos, la Intersindical i la USTEC.

Quan comença i quin recorregut farà?

La marxa començarà a les cinc de la tarda a la plaça d'Espanya i omplirà la Gran Via fins a la plaça de la Universitat, on s'instal·larà un escenari per a fer-hi parlaments.

Com podeu anar-hi?

Algunes assemblees territorials de l'ANC han llogat autocars per assistir a la manifestació de Barcelona. Qui vulgui comprar bitllets pot posar-se en contacte amb la territorial que tingui més a prop.

Hi haurà més mobilitzacions?

Després de les mobilitzacions de dimarts i la manifestació d'avui, encara es faran més accions per a denunciar el judici contra el procés. La Intersindical-CSC ha convocat una vaga general el 21 de febrer, que la pot fer tothom, al marge dels sindicats convocants.

A més, és previst que el 16 de març es faci una manifes-

tació unitària a Madrid. Començarà a les sis de la tarda, però el recorregut encara no ha estat definit.

LA VAGA DEL 21-F

La Intersindical-CSC ha convocat una vaga general el 21 de febrer. El motiu de fons d'aquesta aturada és el procés judicial contra els presos polítics, cosa que ha fet que els principals sindicats, UGT i CCOO, no hi hagin donat suport. Això pot fer que el seguiment no sigui gaire nombrós, però sí que pot ser-ho en escoles, instituts i universitats. Si guai com sigui, la vaga la pot fer tothom. A continuació, resollem alguns dels principals dubtes que puguem tenir.

Qui convoca la vaga del 21 de febrer?

La vaga, la convoca el sindicat independentista Intersindical-CSC. De primer va registrar el pre-avis de dimarts a dijous d'aquesta setmana, que era quan havia de començar el judici contra l'1-O segons les primeres informacions. Finalment el Suprem es va decantar pel 12 de febrer, per això el sindicat va optar per fer la vaga el dia 7, en un primer moment, i ara el dia 21 de febrer.

És una vaga política o laboral?

Segons la llei, les vagues amb finalitats polítiques o alienes als interessos professionals dels treballadors són il·legals. Per això la Intersindical

La vaga es farà el 21 de febrer, la segona setmana de judici. ACN

sosté que la vaga té motius estrictament laborals: contra la reforma laboral del 2012, de la qual el 10 de febrer es compleixen set anys; per a reclamar un salari mínim de 1.200 euros mensuals; i per a recuperar les lleis socials del Parlament de Catalunya suspeses pel Tribunal Constitucional espanyol. Tanmateix, tothom sap que la protesta conté un motiu polític de fons, que és el començament del judici contra els presos polítics. El sindicat ho defensa així: 'Les actuacions de l'estat espanyol, inclosa la judicatura, poden afectar la vida de les persones d'aquest país, tant en les seves condicions de vida com pel que fa a la privació de llibertat; però la vaga té motivacions laborals.'

Qui hi dona suport, a la vaga?

L'independentisme s'ha afe-

git en bloc a la convocatòria de la Intersindical. A partir del primer moment hi van donar suport entitats com ara l'ANC i Òmnium. Però també uns altres sindicats i organitzacions, com ara la USTEC, el SEPC, el Sindicat d'Estudiants, les ADIC, la CGT d'Ensenyament i Universitats per la República. Per una altra banda, hi donen suport els partits polítics independentistes: ERC, Junts per Catalunya i la CUP.

I qui no n'hi dona?

Dos dels sindicats majoritaris no s'han afegit a la vaga. CCOO considera que les reclamacions de la vaga són legítimes però creu que el rerefons polític no interpel·la a tota la societat catalana. El secretari general, Javier Pacheco, es va expressar així: 'Les mobilitzacions que es proposen al començament del judici són

d'una part de la societat catalana, que té la legitimitat de fer-ho, però que no interpel·len el conjunt de la població de Catalunya.' Per una altra banda, UGT ha evitat de pronunciar-se sobre una qüestió que pot dividir les seves bases.

Qui pot fer vaga?

De vaga, en pot fer tothom qui ho vulgui. No cal avisar individualment el cap, mentre ho faci el representant dels treballadors un mínim de cinc dies abans; o de deu, en el cas de les empreses públiques. El dret de fer vaga és individual i ningú no pot obligar ningú ni a fer-la ni a no fer-la. Tot i ser un dret individual, el dret d'exercici és col·lectiu, és a dir, en poden fer tots els treballadors. Tanmateix, els funcionaris de sectors constitucionalment protegits –com ara la salut, l'ensenyament i el dret d'informació– han

d'assegurar uns serveis mínims. En aquests casos, evidentment, la vaga hi és permesa, però l'autoritat governativa hi fixarà uns serveis mínims. Per exemple, als col·legis i instituts on hi hagi una resposta multitudinària dels treballadors, el claustre haurà de fer un sorteig per a decidir qui es queda.

Si fem vaga, cobrem o no?

Com que la Intersindical ha registrat la vaga com a vaga general i l'aturada és de vint-i-quatre hores, el contracte laboral se suspèn durant un dia. Això què vol dir? Doncs que els vaguistes no cotitzaran a la Seguretat Social i l'empresa no té el deure de pagar-los aquell dia. Aquest jornal també es descompta dels complements, les pagues extra i descansos setmanals, però no a efectes d'antiguitat, permisos ni vacances. ■

Les llengües a l'estat francès: entre el renaixement i la desaparició

L'Aravot La situació de les llengües no ha estat un procés natural, ni de bon tros, sinó que hi ha hagut una política estatal planificada

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Tolosa de Llenguadoc es mobilitzarà demà, diumenge, en defensa de l'ensenyament en occità. El motiu, una nova reforma del ministre d'Ensenyament francès que comportarà una reestructuració i la supressió de llocs de feina el curs vinent. Aquesta política posa en perill els avenços que ha assolit l'occità en l'ensenyament secundari i afecta també la resta de llengües minoritzades de l'estat francès.

Malgrat ser l'única llengua oficial, d'ús generalitzat, la llengua francesa no ha tingut sempre aquesta preponderància al territori. Ha estat arran d'una política estatal premeditada que s'ha homogeneïtzat a tots els indrets i aspectes de la vida social.

Abans de la formació de l'estat modern, la situació era molt diferent. Fa només dos segles, el 1806, en ocasió del cens de població, es va fer una enquesta lingüística a tots els municipis de l'Imperi francès sobre la llengua materna dels habitants.

Més del 40% de la població parlava una de les llengües avui minoritzades, i prop d'un terç de l'actual territori francès era de domini lingüístic occità. La divisió natural era: al sud de l'estat, es parlava la llengua d'oc (en totes les seves varietats) i a la meitat nord, les llengües d'oïl, a la qual pertany el francès, però també el picard, el normand i el gal·ló.

A més, a la zona que podríem considerar la perifèria, hi trobem tot un seguit de llengües repartides, la majoria, en més d'un estat: el basc,

el català, el flamenc i el cors. El bretó, per la seva banda, es troba exclusivament a la Bretanya, tot i que comparteix vincles estrets amb la resta de llengües celtes (com el gaèlic, el gal·lès i el còrnica).

El trencament de la transmissió

La situació actual és molt diferent de la que podíem trobar temps enrere. Una enquesta del 2011 conclou que, entre les llengües pròpies, el 93% dels ciutadans de la França metropolitana parlen exclusivament francès.

Les llengües que mantenen més vitalitat són el cors (42% de parlants) i l'alsacià (43%), però tampoc no s'han salvat d'un descens generalitzat aquestes darreres dècades.

En el cas del cors, per exemple, trobem que, el 1977, un 80% dels habitants de l'illa sabien la llengua pròpia. El 1995, el percentatge havia disminuït fins al 64% i, a principi del nou segle, ja s'havia situat per sota de la meitat de la població.

La principal causa d'aquest descens és el trencament de la transmissió entre generacions. A Alsàcia, dels habitants que parlen la llengua pròpia, un 91% la parla amb els avis i només un 39% amb els fills. Un problema especialment greu si tenim en compte que el 95% de la població l'ha apresca en el si familiar. Aquest és un factor generalitzat a totes les llengües. En el cas del bretó, la mitjana d'edat dels parlants és setanta anys.

El procés de la 'vergonha'

La situació de les llengües, que han passat de ser domi-

Manifestació occitanista. ACN

Llengua	Parlants	Pes total
Llengües d'òil	16.408.000	58,5
Occità	8.461.000	25
Arpità	2.197.000	7,4
Alsacià	1.036.498	3,5
Bretó	985.558	3,3
Cors	174.702	0,6
Flamenc	156.973	0,5
Català	118.700	0,4
Basc	109.306	0,4

Estimacions amb les fronteres actuals de l'estat francès. Cens de 1806.

Llengua	Parlants	Pes total
Alsacià	650.000	1,44%
Occità	600.000	1,31%
Bretó	225.000	0,49%
Català	110.000	0,24%
Franco-provençal	80.000	0,17%
Cors	70.000	0,15%
Basc	50.000	0,11%
Flamenc	30.000	0,07%

Estimacions a partir de l'Enquesta d'Història Familiar (1999)

nants al seu territori a gairebé desaparèixer en molts casos, no ha estat pas un procés natural, ni de bon tros, sinó que hi ha hagut una política estatal planificada.

Primer, es va eliminar la identitat històrica dels habitants. Les unitats administratives no han respectat les fronteres culturals, ans al contrari, els noms han estat sistemàticament eliminats i els territoris, dividits. Un exemple és el de la Bretanya, que va veure com la ciutat

de Nantes quedava fora de la seva regió. De la mateixa manera, Occitània ha quedat separada en cinc regions, sense respectar-ne les fronteres interiors, com és el cas del Llenguadoc i la Gascunya.

A més, totes les lleis han anat dirigides a fer del francès l'única llengua de les institucions, l'administració i l'exèrcit, obligant-ne l'ús a qualsevol acte públic. L'escola obligatòria, instaurada per Jules Ferry a final del segle XX, va esdevenir una institució clau.

La política lingüística va ser la de desprestigiar-les, tractant-les simplement com a dialectes, i es va estendre l'estigma que utilitzar-les com a llengua materna era perjudicial. Els alumnes que es resistien a parlar en francès rebien càstigs físics i psicològics.

Tot plegat va empènyer a un sentiment d'humiliació i vergonya, a la 'vergonha', en occità, tot i que va ser extensible a la resta de llengües. I això va comportar una subs-

titució lingüística generalitzada en pocs anys.

Una lenta revalorització

Tot i que l'estat francès té una visió centralista, amb una única llengua oficial, una part de la població ha mantingut viva la cultura pròpia i ha ajudat a la presa de consciència, cosa que s'ha traduït en moviments culturals i, en alguns casos, polítics.

Un primer reconeixement va ser la llei Deixonne (1951), que va introduir de manera

tímida les anomenades llengües regionals a l'ensenyament. Una enquesta recent mostrava que el 70% dels ciutadans francesos era favorable al reconeixement de la diversitat lingüística, un percentatge que arribava al 85% en els territoris on tenen llengua pròpia.

L'any 2008, una reforma constitucional va passar a considerar les llengües un valor patrimonial. A més, l'estat francès va signar una part dels articles de la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries, però no l'ha ratificat mai.

Qualsevol avenç, però, és limitat pel francès, que no pot perdre la posició preeminent respecte de la resta de llengües. Ni en l'àmbit institucional, ni en l'administratiu ni en el social. Un exemple clar va ser la gran polèmica que hi va haver quan el president del parlament cors va fer servir la seva llengua en la sessió constitutiva.

La recuperació de les llengües

En el cas de Còrsega, la voluntat de recuperació cultural s'ha traduït també en l'àmbit polític. Els partits sobiranistes, partidaris de la cooficialitat, governen l'illa des del 2015.

També hi ha partits amb un pes significatiu a la Bretanya, el País Basc i Alsàcia, amb prop d'un 10% dels vots, però limitats per un sistema electoral majoritari. La incapacitat d'arribar a les institucions ha fet que la política la facin els partits d'àmbit estatal, amb més sensibilitat o menys en funció del territori.

Una de les polítiques habituals ha estat la creació d'ofi-

cines públiques de la llengua, com és el cas de l'occità, el bretó i el basc. Són organismes públics que tenen com a objectiu promoure'n la transmissió i l'ús.

En el cas del País Basc, la mancomunitat de municipis, la primera institució basca de la república francesa, creada el 2017, ha reconegut oficialment el basc i l'occità com a llengües pròpies. Un acte simbòlic que ha anat acompanyat de suport al foment, la senyalització bilingüe i l'ús en comunicacions oficials.

Finalment, cal remarcar la introducció lingüística a l'escola. Malgrat que el resultat

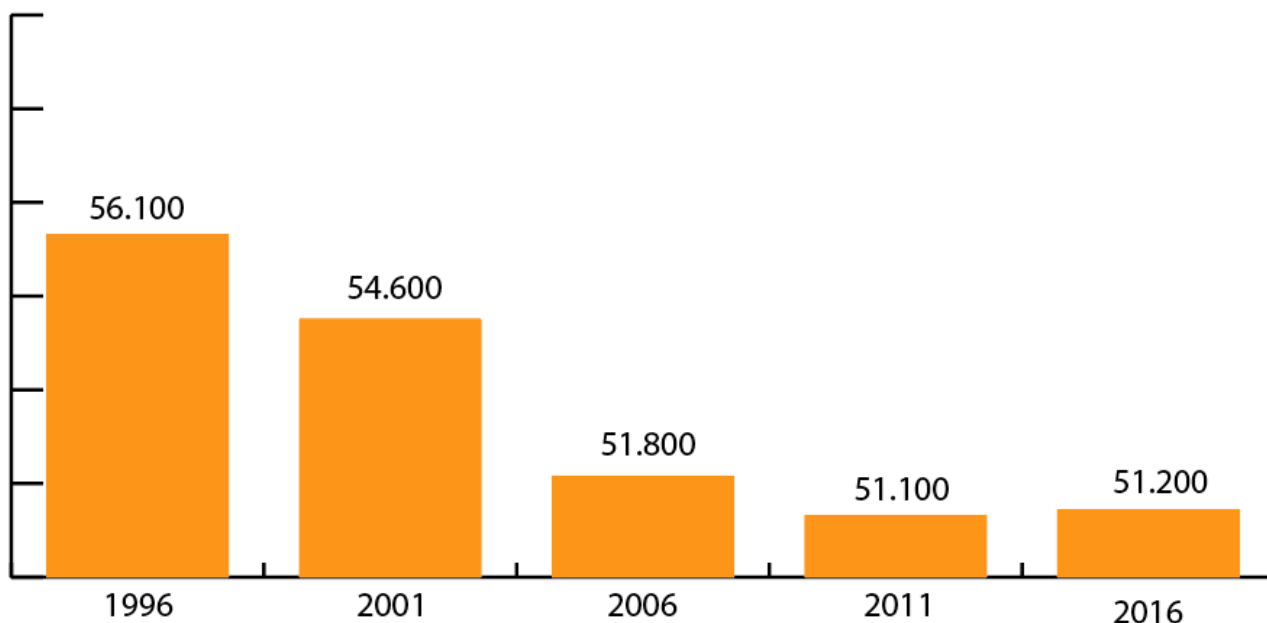
XXXX XXXX XXX
XXXXX XXXXX XXXXXX
XXXXX XXXXX XXXXX
XXXXX XXXX XXXXX
XXXX XXXXXXXXX
XXXXXX XXXX
XXXXXXXX XXXXX

és encara clarament insuficient per a la supervivència de la llengua, ha permès la transmissió i que hi hagi nous parlants. Gran part d'aquesta tasca l'han feta escoles associatives que practiquen la immersió lingüística i que cada any tenen més alumnes.

Segons dades oficials, uns 272.000 alumnes (un 2%) reben l'ensenyament d'algunes de les llengües minoritzades –72.000 dels quals dins l'escola bilingüe. Principalment, l'alsacià (73.000), l'occità (62.000), el bretó (35.000) i el cors (34.000).

En l'àmbit de les escoles associatives, l'any 1969 es

va crear la primera ikastola d'Iparralde, que actualment ja acull prop de 3.700 alumnes. Passa igual amb l'escola Diwan (immersió en bretó), que té 3.732 alumnes i les Calandretes (en occità), que acullen 3.894 alumnes.

A Catalunya Nord, el 25% dels alumnes rep alguna mena d'ensenyament en català, un 8% dels quals en escoles immersives com Arrels i la Bressola (la primera va néixer el 1976) o bilingües; i la resta d'iniciació, en català. En xifres absolutes, hi ha escolaritzats uns 5.000 alumnes.

Un canvi insuficient?

L'aprenentatge a l'escola té un ampli suport a tots els territoris amb una llengua pròpia, prop del 70% en tots els casos, però amb una oferta i una velocitat insuficient per a la supervivència de les llengües. En bona part, per culpa d'un suport institucional massa dèbil.

En el cas del bretó, ha crescut l'ús entre els joves de 15 a 19 anys, el 90% d'ells l'ha après

a l'escola. Però, alhora, com que és una llengua envellida, en deu anys ha perdut un 30% dels parlants. De la mateixa manera, en el cas del català, per cada parlant nou que es guanya a l'escola, se'n perden deu.

L'Oficina Pública de la Llengua Basca arriba a la mateixa conclusió. Malgrat que aquests darrers anys s'ha pogut mantenir el nombre de parlants, el percentatge ha continuat disminuint i encara hi ha una dada més greu, que és que continua minvant el seu ús social. Els qui parlen basc tant o més que francès passen d'un 9,6% el 2006 a un 8,1% el 2016.

Tot i que evita el retrocés entre els més joves, molt sovint és una 'llengua d'escola', i fora d'aquest àmbit no es fa servir. Els parlants mateixos prefereixen relegar-la a l'àmbit privat, perquè, malgrat ser la seva llengua materna, la majoria no l'han estudiada, de manera que sovint hi ha una mancança en el llenguatge tècnic per a parlar-la a la feina o en altres àmbits de la vida pública.

XXXX XXXX XXX
XXXXXX XXXXX XXXXXXX
XXXXXX XXXXX XXXXXXX
XXXXXX XXXX XXXXXX
XXXX XXXXXXXXX
XXXXXX XXXX
XXXXXXXXXX XXXXXX

A més, com que és apartada de l'administració, de les grans superfícies i dels mitjans de comunicació, els més joves no hi tenen interès, més enllà del valor patrimonial que li atorguen.

Una de les claus per a la supervivència és que la llengua sigui útil. Per exemple, en el cas del català, la resta del país hi té molt a veure. Només un 5,7% de la població nord-catalana en fa un ús habitual, però un 34% el fa servir quan va a Catalunya Sud. L'intercanvi cultural i el fet que es faci servir entre els sud-catalans que van al nord és clau. Una política també aplicable al flamenc i el basc.

La capacitat de trobar aquest espai, també en els àmbits social, econòmic i polític, serà determinant, primer, per a la supervivència de les llengües i, posteriorment, per a la seva recuperació. Demà, una demostració de força per a evitar que reculin els tímids avenços assolits pot ser un nou pas en la defensa de l'occità i la resta de llengües. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 11-15 de febrer

Divendres 15.
La passió de Junqueras i la solidesa de Forn es mengen les acusacions

EFE

Dimecres 13.

Guillem Agulló: 'Mónica Oltra afavoreix les tesis d'Aznar'

ALBERT SALAMÉ

Dimecres 13.

El congrés espanyol certifica el fracàs de Pedro Sánchez tombant-li el pressupost

ELISABETH MAGRE

TONI MORRAL

‘La Crida perdria tot el sentit si es federés amb el PDECat’

Parlem amb el secretari general de la Crida Nacional per la República i diputat de Junts per Catalunya

ELISABETH MAGRE

ODEI A.-ETXEARTE

Toni Morral (Cerdanyola del Vallès, 1957) és secretari general de la Crida Nacional per la República i diputat de JxCat. És mestre i especialitzat en gestió cultural. Afiliat a Comissions Obreres, fou batlle de Cerdanyola per ICV gràcies a un acord amb CiU i ERC i va dirigir l'àrea de Medi

Ambient de la Diputació de Barcelona. Havia estat fundador de Nacionalistes d'Esquerra. Quan molts dels membres d'aquell partit van passar a ERC, va optar per continuar militant en un espai que no era pròpiament independentista sinó federalista. Ho creia més útil per a l'independentisme. 'Ens vam quedar a

la coalició amb el PSUC que després va donar peu a ICV', recorda. El 2014 va ser elegit secretari de l'ANC i exercí el càrrec durant set mesos. El 2015 va creure en les eleccions plebiscitàries, va fer campanya per JxSí i va donar suport a Raül Romeva per a encapçalar la candidatura. Arran d'això, ICV el va expulsar. Després

*La meua aportació és
provar de bastir ponts
d'unitat*

*Tenim pressa per
aconseguir els
nostres objectius,
que és fer efectiu el
mandat de l'1-O,
però no ens volem
precipitar perquè
volem guanyar*

Jordi Sànchez, president de la Crida, li va demanar que l'ajudés a impulsar el moviment. Ens rep a la seu nacional.

—Aporteu una imatge d'esquerres a la Crida. Què més?

—L'experiència, suposo. Tinc una trajectòria política bastant dilatada. Tot i que he mantingut la meua professió, he estat compromès socialment i políticament des de molt jove. Puc aportar la meua experiència, el meu perfil polític. Ja fa uns anys que vaig dir que em dedicaria a buscar espais d'unitat. La meua aportació és provar de bastir ponts d'unitat. La idea forta de la Crida és aquesta.

—Sou una persona molt acostada a Jordi Sànchez. En sou també el seu executor, tenint en compte que ell és a la presó i ara en ple judici contra el procés?

—Jordi Sànchez és Jordi Sànchez i jo sóc jo. Som dues persones. Ell es troba en una situació, jo en una altra. He de dir que tenim força sintonia, i no d'ara. Ve de molts anys. Ens coneixem de la Crida a la Solidaritat. Hi vaig participar en el meu territori. Tot i que ell és més jove que jo, ja tenia un paper de lideratge a l'àmbit nacional. Teníem una relació d'amistat i política, perquè compartíem espais de coincidència ideològica, tot i que jo tenia un lloc en una organització i ell era a la societat civil. Ell no ha militat mai en cap organització política; ha estat militant de la idea de no ser de cap partit, però sempre ha estat vinculat al món sobiranista i independentista, a l'espai social. És una persona d'esquerres, clarament, però no de partit. En canvi, jo sí que hi he militat, tot i que ara fa anys que no. Som dues persones diferents. Ni voldria substituir-lo ni ho podria fer; i ell, suposo que a mi tampoc.

—Com afecta l'organització de la Crida la situació de Sànchez?

—En Jordi sempre ha tingut molt clar que la Crida és apoderada per l'òrgan de direcció que es va elegir en el congrés constituent que vam fer ara fa quinze dies. Ell n'és el president però no condiciona. Ens ha fet arribar expressament

que anem fent i hi estem en contacte permanent. Emet opinió, ens escriu, vaig a veure'l a la presó tant com puc. Hi ha una relació molt periòdica. Però la direcció és la direcció. L'autoritat la té l'organització i ell exerceix com a president amb les dificultats que implica que ell sigui a la presó i Carles Puigdemont –el nostre president fundacional– a l'exili. Són dues persones de referència a la Crida, perquè en són els dos caps, per dir-ho d'alguna manera, però el govern de la Crida és apoderat.

—Com l'heu vist, el començament del judici?

—És un judici que, d'entrada, és molt colpidor. Les imatges van carregades d'emocions. Ahir [dimarts] va ser un dia molt dur. No es poden jutjar uns fets polítics. És un judici que, pel contingut, es veu clarament que és de caràcter polític. Les defenses van fer uns al·legats molt potents, amb molta càrrega política. Hem d'intentar convertir aquesta sensació que tots tenim que jutgen a nosaltres en un clam d'esperança. Aquest judici l'hem de guanyar, qui l'ha de perdre és l'estat. És una confrontació jurídic-política o polític-jurídica entre l'estat i Catalunya. Per tant, els nostres companys i companyes són allà per a acusar l'estat i guanyar-lo moralment. Judicialment, de segur que els serà molt complicat. La justícia probablement l'haurem d'anar a cercar fora.

—Quina resposta social i política s'ha de donar a les sentències? La Crida farà cap proposta o treballa per la unitat estratègica?

—La nostra proposta organitzativa és molt innovadora, excepcional, d'una organització d'acció política que no té antecedents. L'objectiu principal és reforçar-nos com a organització. Tenim pressa per aconseguir els nostres objectius, que és fer efectiu el mandat de l'1-O, però no ens volem precipitar perquè volem guanyar. Sabem que és un objectiu molt ambiciós que requereix ser forts, estar junts i ben organitzats i veure clar el camí. Mirarem d'abordar amb ri-

*Tant de bo l'estat es
prestés a negociar-
ne un de pactat. El
tornariem a fer*

ELISABETH MAGRE

gor aquest repte. Ens sembla que la Crida pot ser un espai que afavoreixi la unitat estratègica. Però per això no podem precipitar-nos. Hem de reforçar-nos com a organització, donar forma a la unitat, concretar-la.

—Per tant, no fareu cap proposta de resposta a la sentència mentre us desplegueu organitzativament?

—Batallarem com tothom, posarem el nostre gra de sorra per fer la màxima pressió perquè la sentència sigui l'absolució. Ja veurem què passa al judici, com es desenvolupa, quins elements hi ha entremig. Ens preocupa cercar la màxima pressió social per condicionar el judici. Participem en totes les mobilitzacions que hi ha convocades. Per exemple, dissabte en la manifestació de Barcelona, en la de Madrid el mes que ve, a la vaga general del dia 21. Posarem tota la carn a la graella perquè siguin un èxit.

—En la ponència ideològica, parleu d'accions no violentes, de desobediència civil. Esmenteu la vaga de tramvies, el moviment contra el servei militar.

Després de la sentència, pot ser un bon moment per a aplicar-ne?

—No hem de descartar res. Per aconseguir un estat independent en forma de república, i aquest és el mandat de l'1-O, no podem descartar cap via. De camps de treball n'hi ha molts. Uns són de construcció i uns altres, de resistència. Els de resistència són la mobilització. El de la desobediència civil és un altre, però s'ha de treballar molt. La desobediència civil, si és ben coordinada, planificada, compartida i s'estableixen complicitats amb la societat civil, és molt potent, perquè és la suma de voluntats. Hem d'estar molt atents a les oportunitats que puguin sortir en contextos que ara són inimaginables. L'estratègia segurament no és una línia recta. El camí és sinuós i l'hem de saber traçar en cada moment. Si arriba una oportunitat, com diu moltes vegades el president Torra, l'haurem d'aprofitar per fer un pas endavant en l'objectiu d'assolir el mandat de l'1-O.

—Si el PP i Cs arriben al govern espanyol amb el suport de Vox, el context empitjorarà per a l'independentisme?

—La nostra causa no té aquest mirall. Òbviament, l'extrema dreta, o la dreta més la dreta extrema, és el pitjor panorama que podem tenir davant. Però el PSOE no accepta el dret d'autodeterminació. Quina aliança podem esperar en clau espanyola que ens pugui ajudar a avançar en un referèndum, com vol el 80% dels catalans? Em costa de veure majories en clau espanyola que puguin afavorir això si no mantenim viu el conflicte, la pressió de Catalunya. El fet important és que els catalans estiguem molt units per a aconseguir l'objectiu, és a dir, que l'estat s'assegui en una taula a negociar el referèndum. Considerem l'1-O com un mandat polític, per a no saltres és el referèndum fet, però tant de bo l'estat es prestés a negociar-ne un de pactat. El tornariem a fer. Mentre no sigui així, el mandat de l'1-O és un mandat polític com no l'ha tingut aquest país en la seva història.

—Què passarà si la bel·ligerència de l'estat espanyol contra l'independentisme empitjora, amb un 155 permanent o més repressió?

—El conflicte que tenim no l'hem creat nosaltres. L'ha creat l'estat. Qui ha liquidat la constitució han estat els constitucionalistes. Nosaltres vam fer molt bé els deures, seguint tots els protocols constitucionals, per tenir un nou estatut amb més competències, perquè necessitàvem disposar dels nostres recursos i tenir les nostres eines. Després, el Tribunal Constitucional trinxà el referèndum de l'estatut i deslegitima les seves pròpies normes. Es va trencar el pacte constitucional. A partir d'aquell moment comença el conflicte. Catalunya vol ser reconeguda i exercir els seus drets com a nació. Si empitjora la situació, veurem quina és i hi haurem de fer front. Per això parlava abans del camp de treball de la construcció. Necessitem protegir les nostres institucions i veurem qui es destrueix el marc legal.

—Si s'apliqués un altre 155, les institucions catalanes haurien de resistir?

—Per a aplicar el 155, hi ha d'haver motius. Ara com ara no n'hi ha. Hem de construir república, amb noves eines com el Consell per la República, la Crida, el Fòrum Cívic per al model de país, i protegir les nostres institucions, amb les competències que realment els dóna l'estatut i la constitució. Posant-les al servei de la causa sense arriscar-les.

—La lliçó apresada, per tant, és que la independència s'ha de fer des de fora de les institucions autonòmiques?

—Les hem de tenir en mans republicanes per a protegir-les, per mantenir l'escola catalana, els mitjans de comunicació propis, els Mossos d'Esquadra... No hem de donar arguments a l'adversari perquè ens prenguin les competències. Hem de mirar que totes les alcaldies siguin republicanes, que la Generalitat sigui a les mans dels partits republicans. I alhora hem de construir república i des de la societat civil prendre consciència i compromís.

—Si hi ha eleccions espanyoles aviat, la Crida s'hi ha de presentar?

—No s'ha ni previst, això. Com deia

ELISABETH MAGRE

abans, no volem precipitar-nos. La Crida s'ha dotat d'un partit polític perquè, d'una instrumental i en cada moment, pugui decidir si presentar-se a les eleccions és útil o no. No hi ha res decidit.

—I a les europees?

—Ens ho mirem molt seriosament com una oportunitat. Aquestes eleccions podrien ser molt útils per a avançar en l'objectiu. Posar com a oferta electoral els valors de la causa catalana, que són molt transversals i unitaris, i que sintonitzen amb els valors fundacionals de la Unió Europea: la democràcia, la llibertat, la defensa dels drets humans i el dret d'autodeterminació. No pensem a presentar-nos a aquestes eleccions com a tals, sinó a promoure una candidatura que vagi en aquesta direcció.

—Promoure vol dir que la Crida no es presentaria com a partit i que apadrinaria una candidatura?

—D'opcions, n'hi pot haver moltes: una agrupació d'electors, una coalició de partits, i també la Crida pot aplegar

com a paraigua diverses organitzacions o persones. L'eina no ha de ser el problema. El desafiament és que puguem concretar i configurar una candidatura unitària. Ens sembla que Europa és una oportunitat per a concretar la idea d'unitat. Podria visualitzar molt bé el conflicte entre Catalunya i Espanya.

—ERC ja ha tancat la candidatura i la CUP no s'hi presenta. Seria al marge d'aquests partits?

—No descartem de parlar amb ERC i que pugui participar-hi. Hi ha temps.

—Si no hi entreu, voldríeu fer igualment aquesta candidatura?

—No ho sé. Aquí no hi hem arribat, encara. Si obrim el debat i ens llançem a impulsar un procés d'unitat, per teixir-lo des de la suma de gent, de voluntats, de persones i d'entitats, primer de tot parlarem amb els partits, amb ERC, la CUP, el PDECat, per a saber la seva predisposició. Són organitzacions polítiques que tenen uns objectius i unes aliances, però la

Crida vol obrir un espai de paraigua on puguem ser tots. Som enmig del judici, la confrontació amb Espanya és molt clara, la gent del carrer demana unitat, i les europees no són unes eleccions de poder territorial. Són més de càrrega conceptual i ideològica, de missatge a Europa. Seria interessant per al procés que això es pogués produir.

—Si l'únic partit que hi vol entrar és el PDECat, com hi encaixaria?

—No pensem pas en coalicions. Ens volem reforçar com un actiu polític que no és un partit, que és un moviment. Una coalició, tant si fos amb ERC com amb la CUP, ens marcaria com un apèndix i condicionaria l'objectiu fundacional de la Crida. Si hi hagués una coalició de tots els partits per a fer aquesta candidatura unitària, seria una altra cosa. Però la Crida en coalició amb un partit...

—Amb el PDECat?

—Això no. No volem entrar en coalicions ni en lògiques partidàries perquè això ens pot col·locar en un terreny de joc que no és el nostre. La lògica partidària molta gent la té al cap perquè és la dels partits, la dels seus opinants, perquè tenen maquinària en els espais d'opi-

nió, les tertúlies... Intentem bastir un imaginari nou.

—Per tant, tampoc no fareu una federació amb el PDECat.

—Perdria tot el sentit del que vol ser la Crida.

—Aleshores, només podeu anar a les europees com un agrupació d'electors o com a partit.

—O no anar-hi. Fa quinze dies que ens hem constituït. No volem cremar l'organització amb processos que poden condicionar el fet que la Crida sigui un espai útil per a concretar la idea de la unitat gràcies a la suma de persones.

—Carles Puigdemont en podria ser el candidat?

—Carles Puigdemont es va oferir a anar de segon, darrere d'Oriol Junqueras.

—I tampoc no ha descartat de ser candidat...

—No descartava d'encapçalar una candidatura unitària. Ho va manifestar públicament. És un actiu polític molt important. Si ja va manifestar aquesta predisposició, va en la direcció d'allò que anunciava abans.

—També s'ha parlat de Jordi Sànchez.

—Si aquesta proposta prengué força, si en Jordi estigués disposat a participar-hi i el president també... Això ja ho veuríem. Tampoc no és damunt la taula. La reflexió que hi ha sobre la taula és si la Crida impulsa aquest desafiament o no. Si ho fa, ho farem saber a totes les organitzacions i mirarem de reforçar socialment aquesta idea perquè sigui viable.

—Diversos membres de la direcció de la Crida seran candidats a les municipals. Ho és Pep Andreu i probablement també Elsa Artadi i Ferran Mascarell. Això és compatible amb aquesta unitat que cerqueu?

—És possible que hi hagi gent de la Crida en candidatures d'ERC, de JxCat, de la CUP i fins i tot dels comuns. És positiu que hi hagi gent de la Crida a diverses candidatures que apostin per la república, la sobirania i la independència. La Crida pot influir en candidatures municipals i aquestes candidatures poden tenir com a referent la Crida.

—Quina és la diferència entre la Crida-associació i la Crida-partit? Hi ha qui us veu com un partit camuflat.

—El nostre NIF és una associació. La gent que hi entra, entra en una associació. Aquesta associació té registrat un partit com a instrument si considera que l'ha d'utilitzar. Ara no s'ha proposat. En el moment que es proposi ho veurem. Els candidats, els programes, la manera de fer-ho, es discutirà a l'associació. El partit seria una eina administrativa perquè si et vols presentar a les eleccions has de ser un partit polític o una agrupació d'electors.

—L'hora de la veritat perquè la Crida es presenti com a tal a les eleccions serà les eleccions catalanes vinents?

—Hauria de ser-ho. És la meva opinió personal. Esperem que, arribat aquest moment, la Crida tingui prou força per a configurar una candidatura unitària. La Crida hauria de ser l'espai de paraigua

ELISABETH MAGRE

de l'1-0 per a guanyar unes catalanes i per a poder-ne fer efectiu el mandat.

—Una mena de JxSí...

—Crida.

—Hi ha una batalla per a l'hegemonia política entre ERC i l'espai post-convergent. ERC us pot veure com un futur partit que ha vingut a disputar-la-hi.

—Perquè ens miren en clau partit. Ens agradaria que ERC i la gent del PDECat s'hi trobés còmoda i que fos una eina útil per a guanyar. Una vegada aconseguint això, la Crida no tindria sentit. Sabem que no és fàcil, que és antisistema.

—Carles Puigdemont el va proposar Artur Mas. Tot i que no sigui un membre orgànic del PDECat, la Crida es pot percebre com una altra refundació de l'espai convergent.

—Ens volen situar en allò que no som ni volem ser. Som un espai que vol conservar la independència i on cap tothom. Volem construir unitat des de baix i volem fer-ho bé. Anirem tant de pressa com puguem, sense pausa. Volem organitzar un espai nou, diferent, amb patrons diferents.

—Com es farà el desplegament territorial de la Crida?

—Hem de constituir un consell de representants. Hi haurà vuitanta representants del territori i dels diversos espais ideològics i sectorials. Comencem a tenir una proposta d'organització de municipis, barris, districtes, per a organitzar els espais de participació al territori. Aviat anirem al territori a reunir tota la gent que s'ha adherit a la Crida i s'elegiran els membres del consell de representants, que ens agradaria constituir tan aviat com puguem. Convocarem tota la gent que va donar suport al manifest i que en va fer fundadora.

—Ja hi ha entitats sobiranistes, com l'ANC i Òmnium.

—La diferència és que aquestes associacions no volen ni poden presentar-se a les eleccions. Són especialitzades en la

mobilització i fan una feina molt important i necessària. És compatible i complementari amb allò que vol ser la Crida. Tenim pendent una reunió amb l'ANC i Òmnium per a concretar aquesta complementarietat. Aquestes associacions han encapçalat les mobilitzacions més grans d'aquest país que ens han dut on som. La Crida vol ser un espai d'acció política, no únicament en les mobilitzacions. Volem influir en els governs, volem que hi hagi majories a tots els nivells parlamentaris que defensin el mandat de l'1-0.

—La CUP diu que el govern és autonomista. JxCat no ha servit per a aplicar el mandat de l'1-0 i han hagut de crear la Crida?

—L'opció de la CUP hauríem de veure cap on ens porta. Hem de protegir les nostres institucions per a posar-les al servei del país. Si hi hagués una majoria parlamentària sòlida, forta, que tingués clara l'estratègia, potser podríem parlar-ne. També hem de tenir presents els efectes de la repressió institucional (l'amenaça del 155 permanent), la judicial... Hem de ser conscients de la situació en què ens trobem per a jugar les nostres cartes i que ens permetin d'avançar, no retrocedir. Ens hauria agradat invertir Carles Puigdemont el 30 de gener de l'any passat i no va ser possible. Hem arribat a un punt de trobada per a poder governar el país. En unes eleccions nacionals, hem de crear les condicions per a fer un pas qualitatiu més important.

—Aquesta legislatura es pot acabar amb un nou intent d'invertir Carles Puigdemont?

—És obvi que és difícil, això. Ja ens agradaria. Si hi ha les condicions, ho faríem demà mateix. Carles Puigdemont va guanyar les eleccions, tenia una majoria parlamentària per a ser president. Hem desvirtuat o ens han obligat a desvirtuar els resultats del 21-D. L'estat no va acceptar el resultat d'aquestes eleccions i ha generat totes les dificultats perquè poguéssim governar. ■

No volem entrar en coalicions ni en lògiques partidàries perquè això ens pot col·locar en un terreny de joc que no és el nostre

Hem desvirtuat o ens han obligat a desvirtuar els resultats del 21-D

Oriol Junqueras dret davant el banc dels acusats on seuen els presos polítics i els ex-consellers. EFE

La passió de Junqueras i la solidesa de Forn es mengen les acusacions

Diari d'un judici polític La suma de les estratègies contraposades de resposta en els interrogatoris de Junqueras i de Forn descol·loquen una fiscalia que fa la feina de Vox

JOSEP CASULLERAS NUALART

Que el fiscal, al Tribunal Suprem espanyol, es refereixi al president de la Generalitat Carles Puigdemont com a 'delegat de l'estat a Catalunya' diu clarament quina és la intenció i l'enfocament que es vol donar a aquest judici. O que demani a Joaquim Forn si és soci de l'ANC o d'Òmnium, suggerint que això és un fet inculpatòri, també. Qui fa que aquest judici sigui polític és tota l'acusació mateixa, to-

ta la causa i els fonaments en què es basa, que han anat quedant desacreditats avui, un per un, quan aquest mateix fiscal, Fidel Cadena, ha intentat fer caure en un parany Joaquim Forn durant tot l'interrogatori i no se n'ha sortit. Forn ha volgut respondre a les preguntes de la fiscalia, i la capciositat, irritació i els errors en què ha anat caient Cadena, per la força dels fets que anava exposant Forn, han donat encara més sentit a l'afirmació amb què abans havia començat la seva intervenció Oriol Junqueras,

'Som davant un judici polític i en aquests moments em considero un pres polític'

que és una persecució política: 'Som davant un judici polític i en aquests moments em considero un pres polític.'

La fiscalia fa de Vox

Junqueras ha començat la fase d'interrogatoris del judici. I, a diferència de Forn, no ha volgut respondre cap de les acusacions. No els ha volgut donar ni un minut més de protagonisme del necessari, després de la duresa i agressivitat de les intervencions que van fer ahir, qualificant la gent que votava l'1-O i que va patir la violència policíaca de

El vice-president, Oriol Junqueras, respon a les preguntes del seu advocat, Andreu van den Eynde. EFE

‘mur humà llançat contra les forces de seguretat de l’estat’ per part dels dirigents polítics i socials que ara són asseguts al banc dels acusats. El paper de Vox és gairebé testimonial, de moment, perquè la fiscalia l’avança per la dreta. La fiscalia ja fa el paper de Vox, i va tan passada de frenada que fa la feina del partit ultra, i això permet a Marchena d’anar-los parant els peus amb pretensions extravagants com les de prohibir que els acusats duguin el llaç groc o de voler preguntar els acusats encara que aquests ja hagin dit que no respondrien. I això, l’extravagància i destraleria de Vox, de retruc, permet al jutge de visibilitzar una certa aparença de neutralitat quan els renya.

És una aparença. Perquè les decisions de fons de Mar-

chena, aquelles que poden tenir una influència determinant en el judici, perjudiquen les defenses. No tenen tanta vistositat de cara a la galeria com quan crida l’atenció dels advocats ultradretans, però poden ser més decisives; com quan veta proves determinants per a les defenses com la pericial d’oficials de policia del Regne Unit. I ha volgut marcar el terreny de seguida als advocats que protestaven per això; els ha tallat en sec i els ha advertit advertint que no sortissin de les consideracions tècniques, que no volguessin exposar les seves opinions. Els ha marcat una línia roja ben definida. Però just després Junqueras ha anat més enllà, i ha dibuixat amb claredat en l’inici de la seva declaració, quin és el panorama en què ens trobem.

Les decisions de fons de Marchena, aquelles que poden tenir una influència determinant en el judici, perjudiquen les defenses

Ha obert el focus de seguida. Això és un judici polític. ‘Com que jo no renuncio a les meves conviccions democràtiques i com que les acusacions no pararan de perseguir-me per això, em trobo en una situació d’indefensió, en el sentit que m’acusen per les meves idees i no pels meus fets i per això, entenent que sóc en un judici polític, i entenent que sóc un representant polític i que em dec als meus votants no contestaré les preguntes de les acusacions’.

Junqueras ha respost només les preguntes del seu advocat, Andreu Van den Eynde, que li ha començat demanant per les seves conviccions, la seva formació, les seves responsabilitats i el seu compromís amb l’independentisme no violent i amb la voluntat permanent de diàleg

El conseller Joaquim Forn respon a les preguntes de la fiscalia i l'advocacia de l'estat espanyol. EFE

i de pacte. Ha proclamat que l'independentisme persistirà en la via democràtica cap a la independència, 'sigui quin sigui el resultat d'aquest procés judicial'. 'No hem comès cap delictes, absolutament cap, votar en un referèndum no és un delictes, treballar per la independència de forma pacífica no és un delictes, no hem comès cap dels delictes que se'ns vol atribuir'. Junqueras ha declarat de manera apassionada, amb vehemència i amb molta claredat.

La cadira buida

Ho ha reforçat amb una metàfora: la de la cadira buida amb què s'han trobat durant tants anys intentant negociar amb l'estat espanyol la possibilitat de consultar el poble de Catalunya. Assegut davant la taula on aniran declarant

tots els acusats i testimonis aquests mesos vinents, Junqueras gesticulava amb les mans assenyalant a l'altra banda una cadira que no hi és, perquè no hi ha estat mai. La metàfora era potent, perquè l'espectador que ho seguia per l'emissió de televisió romania mirant fixament la no-cadira. 'Si hi poso més passió és perquè fins ara no he pogut parlar', ha confessat. Tota la seva intervenció desprenia aquesta urgència de dir públicament tot allò que la presó li ha prohibit durant un any i tres mesos. 'Què hi faig jo, aquí? Assumir la meua responsabilitat i tenir l'oportunitat de dirigir-me a vostès i a tots els qui ens miren per dir que és una qüestió que exigeix una solució política. I que el vot dels ciutadans s'ha de respectar. Vaig assumir

Ho ha reforçat amb una metàfora: la de la cadira buida amb què s'han trobat durant tants anys intentant negociar amb l'estat espanyol

d'anar a la presó i que potser passaria un any i mig sense poder parlar. Però ara aprofito aquesta ocasió per a dir que necessitem una solució. Tots els demòcrates s'han de sentir interpel·lats. El vot ha de ser respectat.'

Així com avançava l'interrogatori, el discurs de Junqueras ha anat virant cap a un enfocament més acusatori, a mesura que el diàleg entre ell i Van den Eynde entrava en el terreny de la concreció,

quan l'advocat li demanava pel paper que va tenir en l'organització de l'1-O, abans i després, dient que era impensable que hi hagués violència, atès el caràcter pacífic de les manifestacions independentistes dels últims temps, i les crides a la no-violència dels convocants. Per això no pensaven que hi pogués haver una resposta tan violenta per part de la policia espanyola i la Guàrdia Civil, perquè no la veien justificada. No va

El fiscal Cadena interroga el conseller Forn. EFE

ser justificada. I aquí és on Junqueras ha fet el clic, i de cop i volta ha passat a acusar l'estat. 'Votar no és un delict, i impedir-ho a la força sí que ho ha de ser.'

Ell mateixa va anar a votar. Ho va intentar al seu col·legi de Sant Vicenç dels Horts. Ha explicat que no va poder perquè els Mossos l'havien tancat. Però el cens universal que es va activar el Primer d'Octubre mateix al matí li va permetre de fer-ho en un altre lloc. És clar, raonava Junqueras, el cens universal feia impossible d'aturar la votació. Per què, doncs, va actuar la policia espanyola amb aquella brutalitat? 'De què servia tancar un col·legi electoral si era evident que tothom podia anar a qualsevol altre? Tancar locals i fer-ho amb violència era evident que no era per a impedir que es pogués votar.' Per què

ho van fer, doncs? Junqueras acusava de nou. 'Tot el món ha vist la violència amb què es van comportar alguns membres de la Guàrdia Civil i de la policia espanyola. És obvi, s'ha vist a totes les televisions del món. Les puntades de peu, els agents saltant damunt la gent en una escala. Una violència injustificada i innecessària que contradeia el mandat judicial.' Junqueras acusava.

La frustració del fiscal

I la declaració de Forn ha acabat de rematar la contundència política del president d'ERC. La seva decisió de respondre a totes les preguntes de la fiscalia i de l'advocacia de l'estat (no pas les de Vox) ha tingut la potència de poder contrastar durant unes quantes hores uns fets –que Forn ha explicat i ha detallat– amb un relat acusatori que costa

molt de mantenir. Això els ha passat al fiscal Cadena i a l'advocada de l'estat Rosa María Seoane: que les insinuacions que volien introduir partint d'unes dades o uns fets exposats de manera parcial no es poden sostenir quan es complementen amb tota la informació que amaguen i que Forn anava explicant. Els anava caient tot de les mans. Què insinuaven tota l'estona? Que hi havia un pla orquestrat i dirigit pels dirigents polítics i social per a amuntegar les masses enfervorides i esclatar violentament contra els agents de la policia. Forn els ha fet veure que la gent a Catalunya tenia capacitat per a manifestar-se i protestar, i organitzar-se per fer-ho de manera multitudinària i pacífica. Una cosa que no entenien.

En resum, Forn deixava clara la seva posició política

coherent amb tot el consell executiu del govern el setembre del 2017 d'impulsar el referèndum d'acord amb el compromís polític que havien assumit. Però que va deixar clar als Mossos que havien d'actuar com a policia judicial. Forn ha fet veure la part de la resolució de la jutgessa Mercedes Armas sobre l'ordre d'impedir la realització del referèndum de l'1-O que l'acusació amagava tota l'estona. És a dir, que la policia havia de dur a terme l'ordre 'sense que afectés la normal convivència ciutadana'.

Això ha anat frustrant cada vegada més el fiscal Cadena, perquè no podia dur Forn allà on pretenia. Fins que ha anat cometent errors, rrelliscades i sortides de to, com ara quan s'ha referit al president de la Generalitat de Catalunya anomenant-lo 'delegat de

La primera setmana del judici ha permès de veure que les defenses van molt preparades

Després de Junqueras i de Forn, dimarts vinent les sessions es reprendran amb els interrogatoris de Jordi Turull, Raül Romeva, Josep Rull i Dolors Bassa, per aquest ordre

l'estat a Catalunya'. O com quan maldava perquè Forn digués que s'adheria a un informe que deia que l'1-O hi hauria un referèndum i que s'havien de prendre mesures de seguretat per prevenir incidents; com si aquests incidents fossin una rebel·lió en curs, i no allò que fa sempre la policia quan hi ha un esdeveniment multitudinari: preveure els riscos i els incidents que hi pugui haver.

Forn ha anat responent a totes les preguntes de les acusacions. Ha aprofundit les proves que la fiscalia volia utilitzar de manera incriminatòria, per demostrar que no ho són. Com ara l'**entrevista a VilaWeb de Joaquim Forn** publicada l'11 d'octubre de 2017. L'advocat de Forn, Xavier Melero, ha llegit la part de l'entrevista que la fiscalia ha oblidat sistemàticament, aquella en què deia que no s'havia d'arribar a un enfrontament entre policies i que tot s'havia de fer de manera pacífica i dialogada.

Melero ha afegit en l'interrogatori un component polític per a exculpar Forn, el que incideix en el fet que la declaració d'independència no es va desplegar una vegada proclamada al Parlament de Catalunya. L'objectiu: negar davant el tribunal i les acusacions que la República s'hagués fet efectiva; un factor exculpatòri més. 'Hi va haver res que fes pensar en el naixement d'un nou estat?', li ha demanat Melero. 'No, a les escales del parlament hi va haver discursos polítics en aquell moment. Les resolucions no es van publicar ni al DOGC ni al diari oficial del parlament', ha respost. 'Hi

va haver cap crida a la població, es va trucar a cancelleries europees, es va comunicar res al govern espanyol?', ha preguntat l'advocat. Forn ha respost que no a tot.

La primera setmana del judici ha permès de veure que les defenses van molt preparades, que els dos primers presos que han declarat han estat a un nivell molt alt d'intensitat, concentració, oratòria i coherència, i que els advocats són capaços d'anar-se adaptant a mesura que avança el judici per a cooperar i coordinar-se des de les posicions respectives. És sorprenent, en canvi, el to matusser, precipitat i poc preparat que s'ha vist en les acusacions. En totes. Ara, allò que plana sempre al damunt de l'ostentosa sala de plenaris del Tribunal Suprem espanyol és una qüestió la resposta de la qual no es podrà saber fins d'aquí a força mesos: la sentència ja és escrita?

QUÈ PASSARÀ LA SETMANA ENTRANT?

La primera setmana de judici ha acabat amb el començament de les declaracions dels acusats. Després de Junqueras i de Forn, dimarts vinent les sessions es reprendran amb els interrogatoris de Jordi Turull, Raül Romeva, Josep Rull i Dolors Bassa, per aquest ordre. Les declaracions dels acusats ocuparan previsiblement els tres dies de judici de la setmana vinent, de dimarts a dijous. També caldrà veure en aquests casos quina estratègia seguiran, si respondran a les preguntes de les acusacions (com Forn) o només a les de la defensa (com Junqueras). ■

Javier Zaragoza, en primer pla, i la resta d'advocats de l'acusació en el judici contra l'1-O. EFE

La set de venjança fa caure la fiscalia espanyola en un parany

Diari d'un judici polític L'agressivitat del fiscal Zaragoza en la seva primera intervenció porta l'acusació a reconèixer 'de facto' que és un judici polític

JOSEP CASULLERAS NUALART

L'estat espanyol té un problema molt singular en aquest judici que ha començat al Tribunal Suprem espanyol contra el procés: la tensió entre la por d'Estrasburg i l'obsessió sobtada per mostrar-se garantista, per una banda, i la set de venjança i la necessitat de culminar el càstig contra l'independentisme, per una altra. La sessió d'avui, en què han intervingut les acusacions en aquesta primera fase de qüestions prèvies,

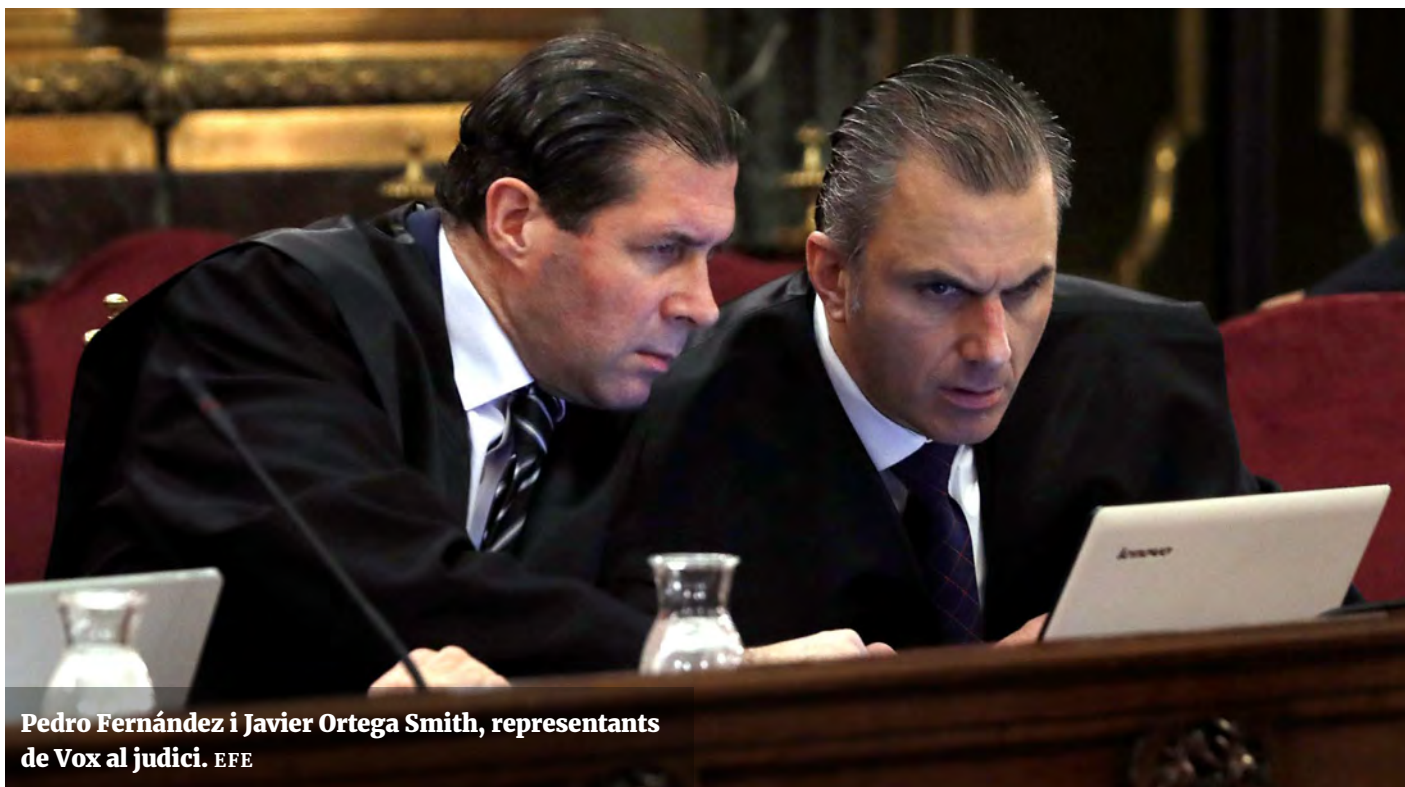
n'és un exemple. El president de la sala que jutja els dotze acusats, Manuel Marchena, ha vingut amb les sentències del Tribunal Europeu dels Drets Humans estudiades i de seguida ha parat els peus a Vox quan un dels dos advocats que representen el partit ultradretà ha volgut que es prohibís als presos de dur el llaç groc. Marchena ha invocat la doctrina del Tribunal d'Estrasburg sobre el dret dels acusats de lluir símbols religiosos o ideològics i ha tancat la qüestió de seguida. Però en la mateixa sessió les acusacions de l'advocacia i

Marchena ha invocat la doctrina del TEDH sobre el dret dels acusats de lluir símbols religiosos o ideològics i ha tancat la qüestió de seguida

especialment de la fiscalia han fet palès més que mai que això és un judici polític. Perquè han caigut en el parany.

El discurs del fiscal Javier Zaragoza ha estat extraordinàriament agressiu, passional, a voltes irritat, mirant de respondre punt per punt les denúncies de drets fonamentals vulnerats durant tot aquest procediment judicial i que ahir van denunciar els advocats de les defenses. És curiós que se n'hagi descurat un, el dret de manifestació. Potser perquè ni tan sols el considera en aquest cas, quan es refereix a la gent

Pedro Fernández i Javier Ortega Smith, representants de Vox al judici. EFE

que es va manifestar davant el Departament d'Economia el 20 de setembre de 2017 o la que va anar a votar als col·legis electorals de l'1-O com 'un mur humà llançat violentament contra les forces de seguretat de l'estat'. La deshumanització total. Quan hom no és reconegut com un individu, una persona amb una dignitat, una capacitat per a pensar i decidir, i que té, doncs, una colla de drets reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i en el Conveni Europeu dels Drets Humans, és més fàcil que tots aquests drets li siguin vulnerats. I és això que ha justificat avui el fiscal, també quan ha menyspreat el miler llarg de ferits que hi va haver l'1-O de resultes de la brutalitat policíaca, dient que és raonable que fossin ferits perquè la policia complia el seu deure, sense qüestionar-ne els mètodes en abso-

Mentre Javier Zaragoza deia aquestes coses, no gaire lluny d'allà, al congrés espanyol, es consumava el fracàs de Pedro Sánchez per a aprovar el pressupost de l'estat

lut. I ho deia com si això no tingués a veure amb els fets que s'examinen en aquest judici, com si justament no fos aquest el quid de la qüestió: d'on va provenir realment la violència d'aquells dies? I, en conseqüència, qui caldria acusar i condemnar realment.

La frustració de Slesvig-Holstein

Mentre Javier Zaragoza deia aquestes coses, no gaire lluny d'allà, al congrés espanyol, es consumava el fracàs de Pedro Sánchez per a aprovar el pressupost de l'estat. I l'una cosa i l'altra tenen molt a veure. Com podia pensar el govern espanyol –amb la **supèrbia de Josep Borrell** inclosa – que els partits independentistes podien fer un gest com el de permetre la tramitació dels comptes amb una fiscalia i una advocacia de l'estat fent el paper que feien dins la sala de plens del

Tribunal Suprem, mantenint unes acusacions tan greus? Si mai la fiscal general de l'estat nomenada per Sánchez, María José Segarra, va intentar que les acusacions de la fiscalia en aquesta causa es rebaixessin i s'allunyessin del relat de la violència i de la rebel·lió, avui ha quedat clar amb qui topava: el fiscal Javier Zaragoza, i el fiscal Fidel Cadena, exhibint agressivitat verbal, una actitud intimidatòria i gens de voluntat de reconduir les coses. I això els ha menats a cometre dos errors més: atacar la justícia alemanya i fer un discurs polític.

Tant Zaragoza com Cadena han expressat la irritació per la decisió del Tribunal Superior de Slesvig-Holstein de no extraditar Carles Puigdemont per rebel·lió. La viva imatge de la frustració del fiscal Zaragoza, que fou el responsable de tramitar totes les euroordres contra el president i la resta

Rosa Maria Seoane i Elena Sáenz, advocades de l'estat. EFE

d'exiliats. Totes fallides. Els fiscals han acusat els jutges alemanys de 'fer una intrusió en els tribunals espanyols', per 'haver incomplert el marc europeu', i ho han explicat pel fet que entrés en el fons de la qüestió, una volta comprovada la tipicitat entre la rebel·lió espanyola i l'alta traïció alemanya. Marchena potser comença a pensar en Europa, però els fiscals no, i amb aquestes acusacions dinamiten els ponts d'interlocució i de cooperació mútua en l'espai judicial comú europeu. La resolució de Slesvig-Holstein, per cert, ocuparà un gruix important en la carpeta que arribarà més endavant al Tribunal d'Estrasburg contra Espanya per aquest judici.

En el terreny de les defenses

I per més que els fiscals i l'advocada de l'estat, Rosa Maria Seoane, repetissin que això no

és un judici polític, ells han contribuït que ho sigui. Perquè han parlat molt de política. Fidel Cadena, en el seu discurs, ha justificat que el govern de Mariano Rajoy apliqués el 155 i dissolgués l'autogovern de Catalunya. 'Al final es va recórrer al 155 perquè no hi havia cap més manera de tornar a la legalitat', ha dit, criticant el paper del govern de Puigdemont durant les setmanes prèvies a la declaració d'independència, però no tan sols des d'un punt de vista jurídic, sinó polític. I ha fet una llarga exposició sobre la impossibilitat que Catalunya tingui el dret d'autodeterminació, fins i tot sobre la inconveniència que s'exerceixi en uns altres llocs. El fiscal entrava en el terreny que volen les defenses: parlem d'autodeterminació, parlem de drets humans.

L'allau provocada pels fiscals dins la sala ha deixat el terreny cremat a l'advocada

Ara Marchena vesteix el judici de garanties processals i des del primer minut invoca el Tribunal Europeu dels Drets Humans

de l'estat, que ha tingut un paper més discret, passant de puntetes per moltes de les denúncies i de les reclamacions de les defenses, argumentant amb prou feines que sí que té competència per a jutjar per sedició per més que es personés en aquesta causa com a part afectada per una possible malversació. Seoane s'ha passat deu minuts provant de justificar que la secretària de l'estat espanyol d'Espanya Global, Irene Lozano, tractés de criminals els presos polítics en una entrevista a la BBC abans de ser jutjats. Ha vingut a dir que les declaracions es van treure de context i que ella ja deia que havien de ser jutjats. L'estat tornava a entrar en el terreny polític i en la necessitat de justificar-se.

Ara Marchena vesteix el judici de garanties processals i des del primer minut invoca el Tribunal Europeu dels Drets Humans, presumint de

La major part del públic són militants de Vox, que tenen una actitud burlesca envers els presos i els seus familiars

Els diputats, ja siguin membres de les corts espanyoles o de parlaments autonòmics, es poden acreditar per assistir com a públic al judici

donar més temps a les defenses que no el que preveu i recomana Estrasburg; permetent els llaços grocs a la sala i exhibint una actitud (si més no, en aquesta segona sessió) més aviat restrictiva amb Vox. El partit d'extrema dreta ha tingut un paper gairebé anecdòtic, i la intervenció del seu advocat Pedro Fernández ha durat dotze minuts. Però **la fotografia** hi és: l'extrema dreta al costat de l'estat espanyol acusant dirigents polítics i socials.

VIST I SENTIT El calvari de la cua

Hi ha un nombre molt limitat de seients per al públic que vol assistir al judici en la sala plenària del Tribunal Suprem espanyol: quaranta. I s'adjudiquen per ordre d'arribada a la gent que hi ha fent cua en un dels accessos laterals de l'edifici. Avui, com ahir, ja hi havia cua a quarts de sis del matí. La major part del públic són militants de Vox, que tenen una actitud burlesca envers els presos i els seus familiars. Forma part de la campanya del partit ultra, que ha aconseguit un aparador immillorable com a acusació popular en aquest judici, pocs mesos abans des les eleccions. Però avui també hi ha hagut una representació de l'ANC de Madrid i de Madrileños por el Derecho a Decidir.

Només bascs i catalans

Els diputats, ja siguin membres de les corts espanyoles o de parlaments autonòmics, es poden acreditar per assistir com a públic al judici. Però fins ara només ho han fet parlamentaris catalans i bascs. Avui hi havia la dipu-

tada de Bildu Jone Goirizelaia, històrica advocada d'acusats de l'esquerra *abertzale*, que ha palesat la voluntat d'exercir d'observadora, i d'explicar si efectivament això que es jutjarà són actituds polítiques (**vídeo**). També ho ha fet el senador d'EH Bildu Jon Inarritu, que ha donat suport així als encausats (**vídeo**).

QUÈ PASSARÀ DEMÀ?

Previsiblement demà començarà la segona fase d'aquest judici i veurem finalment les declaracions dels presos polítics, que seran interrogats per les diverses parts: les defenses i les acusacions. El primer de declarar serà Oriol Junqueras, i el seguirà Joaquim Forn. Caldrà veure si, a més de les preguntes de les defenses, algun d'ells respon també a les preguntes d'alguna de les acusacions, la fiscalia, l'advocacia de l'estat o –més improbable– Vox. Abans no comencin aquests interrogatoris el jutge Manuel Marchena dirà què s'ha decidit sobre totes aquestes qüestions prèvies que s'han discutit aquests dos primers dies, és a dir, ñla reconsideració d'admissió de proves i de testimonis de les defenses descartats inicialment per part del tribunal o la inclusió de nous testimonis, com el de Juan Ignacio Zoido, demanat per l'advocat de Forn, Xavier Melero. Serà important de saber si el tribunal accepta finalment una prova pericial determinant per a la defensa, proposada pels advocats de Cuixart i subscrita per la major part dels advocats dels altres acusats: l'informe d'experts de Scotland Yard sobre la violència del 20-S i l'1-O i l'actuació policíaca. **III**

El president del govern espanyol, Pedro Sánchez, aquest matí al congrés dels diputats. EFE

El congrés espanyol certifica el fracàs de Pedro Sánchez tombant-li el pressupost

ODEI A.-ETXEARTE

El PSOE ara ha d'aclarir si convoca eleccions

El congrés espanyol ha tombat el pressupost de Pedro Sánchez vuit mesos després de la **mo-
ció de censura** amb què va arribar a la presidència. Sánchez ha estat incapaç de mantenir la majoria que el va portar a la Moncloa per la gestió del conflicte català. El refús a parlar del dret d'autodeterminació i a pactar el

funcionament de la comissió de partits que havia d'encarregar les converses han situat el govern espanyol a la corda fluixa, allunyat dels independentistes i alhora col·lat per l'intent de la dreta de desbancar-lo per haver fet perillar, suposadament, la unitat d'Espanya. Els últims intents d'acostament entre el govern català i l'espanyol

no han prosperat i els vots d'ERC i el PDECat en contra de la tramitació dels comptes han estat definitius, afegits als del PP i Ciutadans. Les esmenes per a tombar-los han tirat endavant amb 191 vots a favor (PP, Cs, ERC, PDECat, EH Bildu, UPN, Fòrum d'Astúries i Coalició Canària), 158 en contra (PSOE, Podem, PNB i Compromís) i una abstenció (Nova Canàries). Ara Sánchez haurà d'aclarir si convoca eleccions avançades. Fonts de la Moncloa citades

per l'ACN diuen que podria comparèixer divendres després de la reunió setmanal del consell de ministres.

La ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, ha tancat el debat al congrés, marcat per un ambient pre-electoral, fent un resum definitiu de la gestió de Sánchez. Ha destacat la defensa del diàleg amb Catalunya, davant l'immobilisme de Mariano Rajoy i els insults i les acusacions del PP i Cs. També ha recordat la pujada del salari mínim, la

La ministra d'Hisenda espanyola, María Jesús Montero dona la mà a Irene Montero, d'Units Podem. EFE

revalorització de les pensions i el dret a l'assistència sanitària universal.

Ahir, el PP i Cs van exigir durament al PSOE que posés les urnes. Però durant el debat d'aquest matí, Units Podem i el PNB li han deixat entreveure que hi havia camí si perseverava en l'intent de diàleg com a alternativa a un previsible ascens de la dreta. Només Units Podem, Compromís i el PNB han tancat files amb el PSOE durant un debat que ha coincidit amb els dos primers dies del judici contra el procés independentista al Tribunal Suprem i que ha estat capitalitzat pel conflicte català. Un vet presupostari és un revés definitiu per a qualsevol governant, però les eleccions municipals, europees i territorials del 26

de maig compliquen el calendari per a avançar els comicis. Les mateixes fonts de la Moncloa citades no descartaven que les eleccions fossin el 28 d'abril i, en canvi, refredaven el 14 d'abril i la hipòtesi d'un superdiumenge carregat de cites electorals. El president de la Generalitat, Quim Torra, ha opinat que Sánchez faria allò que més l'interessés electoralment. En una entrevista a Onda Cero, ha remarcat la capacitat de resistència que el president espanyol ha demostrat en política.

Després de la **jornada d'ahir**, el debat parlamentari s'ha reprès aquest matí amb la intervenció dels grups que faltaven i, tot seguit, han votat. La portaveu del PSOE, Adriana Lastra, ha acusat els independentistes d'haver fet

El president de la Generalitat, Quim Torra, ha opinat que Sánchez faria allò que més l'interessés electoralment

peticions 'inadmissibles' per a dinamitar el diàleg. 'Si som en aquest punt, no és per la manca de voluntat de diàleg dels socialistes sinó per la vostra intransigència', els ha dit. Units Podem i el PNB també han pressionat ERC i el PDECat perquè rectificassin i han defensat que, malgrat el refús als comptes, es mantingués el bloc de la moció de censura davant l'alternativa d'un tripartit del PP, Cs i Vox. Units Podem

també ha demanat al PSOE que no deixés perdre les lleis complementàries al pressupost que són en tràmit i que decaurien amb l'avançament electoral. El PNB ha avisat els partits independentistes que s'havia de fer política malgrat l'oposició del PSOE a un referèndum i l'existència de presos polítics. Segons els nacionalistes bascs, la política de 'com més malament, millor' no afavoreix mai 'la part més petita i dèbil'.

Pedro Sánchez, capot després d'haver-li tombat el pressupost el congrés espanyol. EFE

Però a Units Podem no tot-hom ha refusat el retorn dels comptes. La diputada Marta Sibina va confirmar ahir en **un article** a Crític que trencaria la disciplina de vot pel bloqueig del PSOE als vaixells Open Arms i Aita Mari, perquè atemptava contra el dret a la vida. La diputada d'En Marea Alexandra Fernández també ha avalat les esmenes de retorn.

'Per què votar amb els del 155 permanent?'

Units Podem ha defensat el pacte pressupostari que va tancar amb el PSOE i que, segons la ministra, recollia l'esperit de la moció de censura que va portar Sánchez a la Moncloa. El diputat dels comuns Joan Mena ha demanat als independentistes per què havien de votar amb els

partits que propugnaven un 155 permanent si podien fer valdre la seva força. Per Mena, és un 'error històric' renunciar a les aliances i a intentar influir amb el seu vot per aconseguir una 'transformació democràtica d'Espanya'. 'Som l'esperança de totes les persones que es neguen a una Espanya segrestada per Vox', ha sentenciat. A Sánchez, li ha retret que s'espantés pel pronunciament dels barons del PSOE i pel 'trident' de la plaça de Colón.

Alberto Garzón, portaveu adjunt d'Units Podem, ha preguntat a ERC i el PDE-Cat en què afavoria a la causa independentista tombar el pressupost de Sánchez i els ha demanat sense èxit que rectifiquessin. Segons Garzón, els comptes eren un primer pas per a revertir les retallades

Per Mena, és un 'error històric' renunciar a les aliances i a intentar influir amb el seu vot per aconseguir una 'transformació democràtica d'Espanya'

des del 2010, tot i que s'haurien d'haver acompanyat de mesures paral·leles, com la derogació de les reformes laborals o la rebaixa de la factura de la llum.

El portaveu del PNB al congrés espanyol, Aitor Esteban, ha recordat al PSOE que el 1974 va defensar el dret d'autodeterminació al congrés de Suresnes a l'exili. A més, ha advertit que, mentre es negociava, no es podia pensar pensar contínuament en què dirien els altres i que, en el futur, els conflictes polítics no es considerarien resolts democràticament si era per la força. Esteban ha constatat la probabilitat de l'avançament electoral, però també ha recordat al PP i Cs que, a hores d'ara, no sumen prou per a presentar una moció de censura a Sánchez. ■

GUILLEM AGULLÓ

‘Mónica Oltra afavoreix les tesis d’Aznar’

Entrevistem Guillem Agulló i Làzaro, escollit per encapçalar la candidatura d’ERPv a les eleccions europees

ALBERT SALAMÉ

NÚRIA CADENES

Guillem Agulló i Làzaro encapçala com a independent la llista d’Esquerra Republicana del País Valencià (ERPv) a les pròximes eleccions europees, dins la coalició ER-Bildu-BNGa. Històric activista pels drets socials i nacionals, és el pare del jove independentista i antifeixista

assassinat per una banda d’extrema dreta l’any 1993, Guillem Agulló i Salvador.

—Per què heu decidit de presentar-vos a les eleccions europees?

—Em sentia angoixat. No sabia què podia fer per ser al costat dels qui pateixen a Catalunya tot el procés de repressió

de l’estat. Vaig reunir-me amb Josep Barberà [president d’ERPv] i em digué: què podem fer amb tu? I jo: a les europees estaria bé, cal dur a Europa aquesta denúncia. No pense que arribi a eixir, perquè m’haurien de votar més de dos milions de persones, però entre tots farem un gran esforç. De tota manera,

*Encara hi ha essència
pura del franquisme,
en aquesta
democràcia*

ALBERT SALAMÉ

la cosa més important és la campanya que es pugui fer per a denunciar tota la impunitat en el procés contra Catalunya. I les conseqüències que es podrien derivar al País Valencià, també, d'allò que passe a Catalunya.

—Heu comentat que la vostra candidatura és una mostra de solidaritat envers presos polítics i exiliats.

—Sí, és la primera cosa que vaig dir en el meu discurs de presentació i de motivació. Empresonats i exiliats són, per a mi, un punt d'inflexió en la lluita per l'alliberament dels pobles, en aquest cas, del poble de Catalunya. Perquè és un element democràtic bàsic per a avançar en totes les societats. No es poden empresonar les idees. Malgrat que hi pugui haver una negociació d'entesa amb un estat que et reprimeix

i que t'obliga a estar amb ell, no es pot consentir que empresonin gent i que les obliguen a anar a l'exili per una manera de veure el món i la vida, per una manera de pensar el futur que volen per al seu país. No hem d'oblidar, a més, que tenen el suport del 80% de la seua població.

—Penseu que és significatiu que aquest gest vingui del País Valencià?

—És un gest que ve del País Valencià, que en aquest cas represente jo precisament perquè també sóc víctima de la repressió de l'estat espanyol. Malgrat que em volen silenciar, no ho aconseguiran mai. Sempre que hi haja una possibilitat d'expressar què pense i per què lluite, m'hi trobaran. I, si no hi és, també. Ho he dit moltes vegades: en la llibertat del meu poble m'hi va la vida. Ben mirat, ja no

em poden fer més mal. No és venjança ni res que s'hi parega: és una necessitat vital. Necessite alçar-me cada dia pensant que hi ha una espurna de llibertat, que és una miqueta més gran que no la teníem abans.

—La vostra candidatura es va escollir per unanimitat. Com us vàreu sentir?

—Molt emocionat. Perquè jo, allà on no em volen, no hi vaig. I si hi haguera hagut cap esmena, m'hi hauria trobat malament. I estic segur que ells estaven molt contents, perquè no sabia com llevar-me els aplaudiments del damunt. Estava avergonyit i tot. Va ser emocionant, sí.

—Avui, ara, mentre parlem, comença el judici a Madrid. Aviat començarà també la campanya electoral, que coincidirà

amb les sessions al Tribunal Suprem espanyol. Com ho encareu?

—Si hagueren fet una causa general contra el franquisme en la transició, no ens trobaríem en la situació que vivim ara. No ho van fer. I ara resulta que la causa general és contra tot allò que es mou. Fins i tot per reivindicació salarial. Tot. La causa general és contra l'independentisme, però a conseqüència d'això, el centralisme ortodox del franquisme també l'obrirà —la té oberta— contra tot allò que es mou. Encara hi ha essència pura del franquisme, en aquesta democràcia. Allà, en aquella època, tant Carrillo com Felipe González com Suárez varen fer aquella trampa que ens involucra a tots. Encara s'ha de parlar de moltes coses que ens passaren. Sí. Jo vincule què ens passà en la transició, que va ser una traïció dels líders polítics (un comunista, un socialdemòcrata i un falangista, amb una monarquia heretada del franquisme), amb els fets actuals, quan no deixen expressar un poble, el de Catalunya, que aspira a la seua llibertat. I, a més, empresonen i maltracten i criminalitzen. I humilien. De tota manera...

—Digueu.

—De tota manera, som en una situació en què no podem parar. Ells són d'eixa manera i nosaltres en som d'una altra. El resultat el donarà la voluntat de creure que podem avançar o no. Però com que el poble és resistent, no podrem evitar d'avançar. Ja no podem tornar enrere. No podrem tornar enrere mai més. Aquesta situació és irreversible.

—Malgrat tots els malgrats, Europa fa de paraigua?

—Jo crec que sí. Crec que és el refugi més important que podem tenir en aquest moment. Nosaltres volem ser lliures dins d'Europa. No podem ser esclaus dins d'un estat que ens impossibilita de ser. Per tant, ens hem de refugiar en Europa. No hi ha cap més remei. No ens interessa que Rússia ens ajude, per dir-ho d'alguna manera [somriu].

—En aquest context pre-electoral i de començament del judici, com valoreu declaracions com les de la vice-presidenta Mónica Oltra contra el president Carles Puigdemont?

—Resulta que, per la seua inconsistència i la seua poca intel·ligència, Mónica Oltra fa bo aquell discurs d'Aznar que deia que abans trencarien Catalunya que no permetrien de fragmentar Espanya. Però li he de dir que els catalans són més intel·ligents que ella: tenen clar que hi ha posicions de classe, que hi ha la dreta i l'esquerra, però estratègicament estan units. I ella, que no es pense que el seu poc coneixement contribuirà al trencament de Catalunya: l'única cosa que fa és afavorir les tesis d'Aznar.

—Recentment, ERPV va presentar una moció al senat espanyol, aprovada amb les abstencions de PSOE, PP i PNB, que instava el govern espanyol a crear el fons Guillem Agulló per a indemnitzar les víctimes de delictes d'odi. Com ho valoreu?

—Crec que té poc recorregut, que no hi haurà prou força perquè es puga dur a terme. Però, ben mirat, abstenir-se també és una manera d'aprovar. Ja ho veurem. Tant de bo que ho decidiren i pogueren indemnitzar tots aquells que no han estat indemnitzats, víctimes del terrorisme d'estat o paramilitar o feixista, que és un terrorisme que no volen reconèixer.

—Les Corts Valencianes han instituït el Premi Guillem Agulló per a visibilitzar qui lluita contra la xenofòbia, el racisme i els delictes d'odi. I arreu del país es mantenen espais i homenatges dedicats al vostre fill. El nom, i allò que significa, perviu.

—Sí. D'acord. Però la lluita continua. El fet que donen premis no ens ha de parilitzar. Cada dia hi ha un motiu per a continuar lluitant. Sempre tenim present el referent de Guillem. Guillem és qui ens fa moure perquè formava part del nostre esperit i és el resultat de les nostres determinacions. Tot això forma part d'una lluita antifeixista. Personal. De tots.

Jo vincule què ens passà en la transició, que va ser una traïció dels líders polítics, amb els fets actuals

Cada dia hi ha un motiu per a continuar lluitant

Els presos polítics i els seus advocats, al saló de plens del Tribunal Suprem espanyol. EFE

Les defenses comencen a l'atac i assenyalen el pitjor temor de Marchena

Diari d'un judici polític El joc en equip improvisat dels advocats dibuixa a l'horitzó del Suprem l'ombra del Tribunal d'Estrasburg

JOSEP CASULLERAS NUALART

Al defora del Tribunal Suprem espanyol hi havia un caos extraordinari per a poder-hi entrar. S'hi barrejaven periodistes, familiars dels presos polítics i militants de Vox, observadors internacionals vetats que maldaven per a accedir al recinte, si més no en condició de lletrats... I moltíssima policia. A dins, els advocats enllestien les seves primeres intervencions en l'arrencada d'un judici històric en què hi ha en joc la

preservació i la garantia dels drets fonamentals dels acusats i els drets civils de tot un poble. I entorn d'això ha girat aquesta primera jornada: de posar damunt la taula, davant el tribunal presidit per Manuel Marchena, que des de bon començament s'han vulnerat molts d'aquests drets –pràcticament tots els que recull la constitució espanyola, ha repassat Andreu Van den Eynde– i que els magistrats no són imparcials. 'Tinc la sensació que aquí es tracta de fer veure que els magistrats hi són per a defensar la unitat d'Espanya', ha declarat Jordi

La major part, els presos, era la primera vegada que els vèiem la cara després de molts mesos de captivitat

Pina en la seva intervenció. 'Però jo us demano que feu de jutges, i no de salvadors de la pàtria perquè no tracta d'això aquest procediment.' I Benet Salellas, advocat de Jordi Cuixart, ha resumit el sentit del judici: 'Si es jutja qui exerceix drets fonamentals, es posen en qüestió i en perill aquests drets fonamentals. Aquest judici és una derrota col·lectiva de la societat espanyola i no hauria de començar així.'

Demostrar qui mana

Al bell mig de la sala de plens, quatre files de tres cadires

Manuel Marchena i membres del tribunal. EFE

vellutades cadascuna, amb els dotze acusats. La major part, els presos, era la primera vegada que els vèiem la cara després de molts mesos de captivitat; i ho hem fet a través d'una finestra oberta a l'opinió pública el marc de la qual delimiten el Tribunal Suprem –encarregat de la realització amb quatre càmeres del senyal de televisió– i l'agència EFE –l'única amb accés a la sala de vistes i amb permís per a fotografiar el presos. I els hem vists gairebé tota l'estona seriosos, pensosos, però també arrencant algun somriure, especialment Jordi Cuixart, el més expressiu de tots, assegut al costat de Carme Forcadell.

A l'esquerra dels acusats, els advocats de les defenses; a la dreta, els representants de la fiscalia, l'advocacia de

l'estat i el partit d'extrema dreta Vox. I al davant, els set magistrats de la sala que els jutja. Darrere d'ells, els bancs del públic, on en aquesta primera jornada hi havia el president Quim Torra i els consellers Damià Calvet i Ester Capella. I els familiars: dos per acusat, que han hagut de suportar un altre calvari per poder entrar al tribunal a primera hora del matí. A la insuportable càrrega de tenir les seves parelles, pares o germans tancats durant un any, o més, en una presó, i al càstig d'haver de tornar a desplaçar-se a Madrid durant tres mesos per a poder assistir a judici, s'hi ha afegit un altre gest d'ús arbitrari del poder per part de l'estat contra ells.

No els deixaven accedir a l'edifici del Suprem. Han hagut de voltar-ne tot el

A l'esquerra dels acusats, els advocats de les defenses; a la dreta, els representants de la fiscalia, l'advocacia de l'estat i el partit d'extrema dreta Vox

perímetre, passar pel mig de manifestants ultres que cridaven demanant el càstig i l'empresonament dels seus familiars; han hagut de provar totes les entrades que té el Suprem i comprovar que els policies –amb el mateix uniforme que els qui van atacar els votants l'1-O– se'ls plantaven al davant i, amb actitud desafiadora, els barraven l'entrada; han hagut de fer venir algun dels advocats i que el president

Torra demanés explicacions al gabinet de la presidència del tribunal, perquè finalment els deixessin entrar. El Suprem s'havia omplert la boca amb l'oferiment (o concessió) de garanties als acusats, la més cridanera de les quals era que no els farien anar als calabossos de l'Audiència espanyola a menjar un entrepà fred durant el dinar. I a l'hora de la veritat el sistema maltractava els seus familiars novament.

L'advocat de Junqueras i Romeva, Andreu van den Eynde. EFE

El pragmatisme tècnic de què ha fet gala sempre Xavier Melero no ha arrossegat pas els discursos que han vingut després

Joc en equip

Això passava a fora. I a l'interior, durant tota la jornada, els advocats han demostrat que poden jugar en equip, malgrat les diferències d'enfocament de les defenses respectives. Hi ha hagut un moment xocant, quan l'advocat de Joaquim Forn, Xavier Melero, ha començat la intervenció amb aquestes paraules: 'És un judici penal, ni més ni menys, com el d'una estafa o una alcoholèmia. Els acusats no tenen dret a més ni a menys.' Contrastava amb tota la intervenció anterior del seu col·lega Van den Eynde, advocat d'Oriol Junqueras i de Raül Romeva, que ha fet un discurs molt més polític, més agressiu, enumerant, un per un, tots els drets que s'han vulnerat.

Però fins i tot aquesta dissonància ha quedat prou diluïda en el conjunt del discurs dels advocats. El pragmatisme tècnic de què ha fet gala sempre Xavier Melero no ha arrossegat pas els discursos que han vingut després, dels advocats Jordi Pina i Anna Bernaola, representants de Jordi Sànchez, Jordi Turull i Josep Rull; ni de Benet Salellas, advocat de Jordi Cuixart; ni el d'Olga Arderiu, advocada de Carme Forcadell. Més aviat al contrari, perquè Melero també ha fet equip, i ha reclamat al tribunal que reconsideri el rebuig a una prova pericial molt determinant que va demanar la defensa de Cuixart: l'estudi d'un expert de Scotland Yard, Hugh Orde, i de Duncan McCausland, membre vitalici de l'Associació de Caps de la

Policia del Regne Unit, per a avaluar tècnicament quina violència hi va haver realment i qui en va ser responsable tant el 20-S com l'11-O, d'acord amb criteris d'actuació d'una policia democràtica i del dret de protesta i manifestació. L'advocat de Forn ha equilibrat la seva defensa tècnica per a exculpar-lo com a responsable dels Mossos durant el referèndum amb el fet de fer valer una prova que va al cor de la denúncia de l'acusació sencera.

El tribunal la va desestimar, aquesta prova pericial, i pràcticament totes les defenses dels presos l'han reivindicada avui; és de tal magnitud que tant si els jutges l'accepten com si no se'n sentirà a parlar. I farà molt de soroll. Però hi ha més documents no admesos com a prova pels quals els advocats han posat el crit al cel i han coincidit: tota la instrucció irregular i vulneradora de molts drets individuals del jutjat número 13, quan a petició de Vox va engegar una causa general contra l'independentisme mesos abans del referèndum. Ho ha demanat Van den Eynde, que ha fixat a l'horitzó del judici el Tribunal Europeu dels Drets Humans, recordant la seva doctrina recent sobre el perill de la persecució de la dissidència política. Una persecució que es veu en aquesta causa, i que ha descrit bo i enumerant els exemples en què s'ha impedit la llibertat d'expressió, la de manifestació, la de drets polítics, la separació de poders... 'Hi ha hagut un vodevil processal', ha deixat anar.

El discurs de Van den Eynde i el de Salellas portant el focus

En aquesta primera sessió del judici s'han enllestit totes les intervencions dels advocats en les qüestions prèvies

del judici de bon començament cap als drets humans s'han trenat i s'han complementat; allò que ja havia dit un ho evitava l'altre, i ho reforçava amb l'exposició de proves exculpatòries del seu representat i que el tribunal no admet. O al contrari: demanaven que s'excloués de la causa desenes de fulls de l'escrit de l'acusació que atempten d'una manera flagrant contra drets humans. Així ho ha fet Salellas, recordant que hi ha cinquanta pàgines escrites de la fiscalia que es dediquen a criminalitzar la mobilització popular pacífica com a forma de protesta. La coordinació entre defenses ha funcionat espontàniament, és a dir, els advocats no van fer pas una reunió per a preparar aquest començament de la vista oral; amb prou feines cadascun podia preparar la defensa amb els seus representats, per les limitacions de l'empresonament, especialment a Soto del Real. En certa manera, ha fluït. Que la defensa sigui més tècnica o més política dependrà de la capacitat que els advocats tinguin de no moure de l'eix del judici la qüestió dels drets humans, de dur-lo cap a un terreny d'on el tribunal el vol fer sortir.

VIST I SENTIT
La lluita de dues diputades

alemanyes per a denunciar el judici al seu país

A Madrid hi ha hagut un desembarcament de catalans aquests últims dies. Es percep de seguida, sobretot si et mous pels carrers de la vora de la plaça de les Salesas, on hi ha els edificis del Tribunal Suprem espanyol i, una mica més amunt, el de la sinistral Audiència espanyola, més a tocar del carrer Génova i sota l'ombra de la gran bandera de la plaça de Colón. Però també hi ha anat gent d'uns altres països per a seguir de ben a prop el judici; malgrat la negativa del tribunal que presideix Manuel Marchena a acceptar observadors internacionals a la sala, n'hi ha molts que hi han anat igualment. I dues diputades del partit alemany Die Linke al Bundestag sopaven ahir en un hotel situat a deu minuts a peu del Suprem. I parlaven amb indignació i perplexitat del menyspreu amb què el tribunal ha tractat els observadors internacionals. Vegeu-ho ací.

Els observadors fan nosa

Malgrat que el Suprem no ha reservat espai per als observadors internacionals, alguns membres de la iniciativa International Trial Watch han pogut entrar-hi. Són Dominique Noguères, Alexandre

Faro, Fabio Marcelli, Frederic Urell, Bill Mozdzierz i Javier Pérez Royo. Alguns han pogut accedir a la sala de vistes i tot. Ara, el tracte rebut ha estat agressiu. Ho explica el periodista Beñat Zaldúa. Una treballadora del TS ha etzibat a Frederic Urell, advocat belga: 'Vostè serà advocat al seu país, però aquí ve com a públic.'

QUÈ PASSARÀ DEMÀ?

En aquesta primera sessió del judici s'han enllestit totes les intervencions dels advocats en les qüestions prèvies, denunciant les vulneracions de drets que hi ha hagut i reclamant les proves i testimonis que el tribunal ha refusat d'acceptar inicialment. Demà encara serem en la fase de qüestions prèvies, en les quals intervin-dran les acusacions: la fiscalia, l'advocacia de l'estat i l'acusació popular del partit ultra Vox, a propòsit justament de les proves i testimonis acceptats. El cas és que la major part de la documentació i les peticions testificals aportats per les acusacions han estat acceptats, a diferència de les defenses. Això fa pensar que demà hi haurà una sessió força ràpida, i la incògnita és si a la tarda mateix ja podrien començar a declarar els acusats (el primer seria Oriol Junqueras) o si el tribunal ho deixarà per a dijous. ■

Exposicions 30 anys de l'IVAM

Festivals Llum BCN

Exposicions Bartolomé Bermejo al TNC

VilaWeb { Paper >16-17/2/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

L'obra de Martin McDonagh, dirigida per Julio Manrique, es representa a la Biblioteca de Catalunya fins al 14 d'abril

'LA REINA DE LA BELLESA DE LEENANE': UN DRAMA RURAL IRLANDÈS DE LA PERLA 29

Marta Marco és Maureen a 'La reina de la bellesa de Leenane'. BITO CELS

'LA REINA DE LA BELLESA DE LEENANE': UN DRAMA RURAL IRLANDÈS DE LA PERLA 29

Teatre L'obra de Martin McDonagh, dirigida per Julio Manrique, es representa a la Biblioteca de Catalunya fins al 14 d'abril

REDACCIÓ

Tant de bo passis mitja hora al cel abans que el diable sàpiga que ets mort.' Amb aquesta dita irlandesa, Julio Manrique resumeix *La reina de la bellesa de Leenane*, un drama rural de quatre personatges que s'aferren a aquesta 'mitja hora al cel' amb les ungles i amb les dents. L'*opera prima* del dramaturg anglo-irlandès Martin McDonagh parla d'uns personatges devorats per la rancúnia en un poble remot de l'oest d'Irlanda. Amb aquesta obra, Julio Manrique dirigeix per

primera vegada un muntatge de la Perla 29, que es representarà a la Biblioteca de Catalunya fins al 14 d'abril.

Mag Folan (Marissa Jossa) i la seva tercera filla Maureen (Marta Marco) viuen al petit poble de Leenane, a la comarca de Connemara, a l'oest d'Irlanda. Les seves germanes ja s'han casat i se n'han anat de casa, i Maureen passa els dies veient com la joventut se li'n va tenint cura de la mare. L'arribada de Pato (Ernest Villegas) i Ray Dooley (Enric Auquer) sacsejarà la rutina de mare i filla i farà créixer la tensió entre totes dues. És un món femení, i quan apareixen els personatges masculins ho trenquen tot.

Diu Marta Marco que recordarà tota la carrera el personatge de Maureen per la seva complexitat i l'evolució que fa: 'Què considerem que és la bogeria? Per què ens diuen bojos, els altres? En un poble tan petit, on tothom es coneix, tot allò que fas és jutjat.' El títol de l'obra es refereix a ella, a Maureen: és una frase que li diu Pato i que resumeix, també, aquesta 'mitja hora al cel'. Aquest intent a la desesperada de sortir de 'l'infern' de Leenane.

El personatge de Maureen és el protagonista absolut de l'obra. Una dona forta i venjativa i, alhora, feble. Un dels personatges femenins potents de Martin

Marissa Jossa, Marta Marco i Ernest Villegas. BITO CELS

El clima plujós, que obliga a romandre a casa o a la taverna. El temps difós, que sembla que s'hagi aturat

McDonagh. Així la defineix Manrique: 'La pobra Maureen. La fràgil Maureen. La temible Maureen. La protagonista de l'obra de McDonagh que més m'agrada. I mira que m'agrada molt, Martin McDonagh.'

El text, de diàlegs ràpids, és amarat d'humor. Humor negre i 'tarantinesc', en paraules de Manrique. Un humor molt àcid que és molt necessari en aquesta obra, on el públic té tota la informació que els personatges no tenen, i que si la tinguessin, segurament podrien ser feliços.

Irlanda: un personatge més

Aquesta obra forma part de la primera trilogia de McDonagh titulada *The Leenane Trilogy*, que inclou *A Skull in Connemara* ('La calavera de Connemara') i

The Lonesome West. Totes ambientades en un poble petit de la Irlanda rural. I no és casual, això, perquè tant el clima com el país i l'urbanisme hi tenen un paper clau. A *La reina de la bellesa de Leenane*, el poble, Leenane, és un personatge més.

El clima plujós, que obliga a romandre a casa o a la taverna. El temps difós, que sembla que s'hagi aturat. La misèria d'aquella Irlanda on apareix amb molta intensitat la qüestió de la immigració i la crítica a tot allò que els anglesos els han robat. També s'hi veu el racisme dels anglesos cap als irlandesos, en una casa on tot allò que ve de fora entra per la televisió i la ràdio. En una obra on la els personatges masculins irrompen arran de la festa de comiat d'un veí que se'n va a provar sort a Boston.

La reina de Connemara, la Maureen de la vida real

L'equip artístic de *La reina de la bellesa de Leenane* va anar a Irlanda per veure el paisatge que protagonitza l'obra. Allà van conèixer la història de Bina McLoughlin, la reina de la bellesa de Leenane de la realitat. A la làpida de McLoughlin, hi apareix la inscripció 'Queen of Connemara' (reina de Connemara). La boja del poble. Quan van demanar qui era, els van respondre: 'Ella era diferent.' Actors i director imaginin que McDonagh, durant les vacances a Irlanda quan era petit, va conèixer Bina McLoughlin o en va sentir a parlar i va plasmar-ne la història en aquesta obra, on diuen que pot veure's tant en el personatge de la mare com en el de la filla. Dues etapes de la vida d'una dona 'diferent'.

La mostra acosta tot aquest esperit amb les vint-i-una obra del genial pintor del segle XV. ACN

EL GENI DE BARTOLOMÉ BERMEJO ARRIBA AL MNAC PER ASTORAR L'ULL DE L'ESPECTADOR

Exposicions La mostra antològica del pintor gòtic recull la major part, però breu, de l'obra més destacada

REDACCIÓ

Vint-i-un olis sobre taula, gairebé tota la producció del pintor gòtic castellà Bartolomé Bermejo, s'exhibeixen al Museu Nacional d'Art de Catalunya en una de les exposicions més destacades de la temporada: 'Bermejo. El geni rebel del segle XV', una mostra antològica que es podrà visitar fins al 19 de maig. Coproduïda pel Museu del Prado de Madrid, on es va exposar tres mesos i la van veure 120.000 visitants, arriba ara a Barcelona.

Bermejo va fer del domini tècnic un recurs per a concebre imatges i astorar l'ull de l'espectador. També es va atrevir a subvertir la iconografia religiosa de l'època. La mostra acosta tot aquest esperit amb les vint-i-una obra del genial pintor del segle XV, entre les quals hi ha alguns retaules i peces tan destacades com ara *Sant Miquel triomfant sobre el dimoni amb Antoni Joan* i la *Pietat Desplà*, restaurada fa poc i que ha sortit de ma-

Una vegada acabada l'exposició de Barcelona, l'art de Bartolomé Bermejo es podrà veure a Londres. ACN

Bermejo va fer del domini tècnic un recurs per a concebre imatges i astorar l'ull de l'espectador. També es va atrevir a subvertir la iconografia religiosa de l'època

nera excepcional del seu emplaçament habitual, la Catedral de Barcelona.

Aplegar totes aquestes obres ha implicat treballar amb diverses pinacotèques de l'estat espanyol i internacionals. Algunes peces són aportacions del mateix MNAC i el Museu del Prado, i la resta provenen de museus i col·leccions tan diverses com ara el Museu de Belles Arts de Sevilla i el de Bilbao, el Museu d'Art de San Diego, l'Institut d'Art de Chicago, el Museu Britànic de Londres i el Petit Palais, el museu de belles arts de París.

Un artista que escapa a la norma

El comissari de l'exposició, Joan Molina, defensa la genialitat de Bermejo, un pintor que a la seva època ja escapava a la norma i les convencions. Una de les

seves grans virtuts va ser el domini tècnic extraordinari per a produir imatges a partir de l'il·lusionisme pictòric. Això, Bermejo, ho feia servir per concebre imatges que cercaven d'astorar l'ull de l'espectador més enllà de la seva temàtica, explica Molina.

L'altre aspecte en què va excel·lir va ser en la capacitat de donar un altre caire a la temàtica religiosa, que ocupa el gruix de la seva obra. 'Hi va incloure variants i originalitats sorprenents, com ara la representació de la sexualitat de Crist en algunes composicions o la plasmació de la naturalesa en el fons de la Pietat', exemplifica.

Molina tampoc no oblida el perfil biogràfic de Bermejo, perquè pensa que ajuda a entendre'n la l'obra. 'Ara estem

gairebé segurs que era un jueu convers, i això, en uns temps difícils de persecució d'aquest col·lectiu, segurament explica algunes particularitats de les seves obres, i també que hagués d'associar-se amb pintors més mediocres que ell i això repercutís negativament en alguna de les seves obres.'

L'obra de Bermejo anirà a Londres

Una vegada acabada l'exposició de Barcelona, l'art de Bartolomé Bermejo es podrà veure a Londres. Concretament, a la National Gallery, que li dedicarà una mostra amb part del material exhibit a Barcelona. Serà a partir del mes de juny i portarà per títol 'Bartolomé Bermejo, Master of the Spanish Renaissance'.

Si una cosa distingeix el Llum BCN de la resta de festivals d'aquest estil és l'opció que es fa per la innovació i l'experimentació. LLUM BCN

FESTIVAL **LLUM BCN**: 40 INSTAL·LACIONS LUMÍNiques PER A VEURE EL **POBLENOU** AMB UNS ALTRES ULLS

Festivals El festival barceloní es distingeix perquè opta per la innovació i l'experimentació

REDACCIÓ

Va començar fa quatre anys com a complement nocturn de les festes de Santa Eulàlia, però amb el pas del temps el festival Llum BCN ha agafat entitat pròpia. Aquest festival dedicat a la llum com a mitjà creatiu es fa tot el cap de setmana en diversos indrets del barri del Poblenou de Barcelona. Aplega quaranta instal·lacions lumíniques de tota mena que s'adapten a les característiques del barri, que barreja passat industrial i edificis de nova creació. D'aquesta manera, el Poble-

nou es converteix en un gran laboratori d'experimentació a l'aire lliure on naus abandonades, antigues xemeneies de maó, la façana del Museu del Disseny i el sostre del mercat dels Encants fan de llenç.

Però si una cosa distingeix el Llum BCN de la resta de festivals d'aquest estil és l'opció que es fa per la innovació i l'experimentació. Per això hi participen tota mena de creadors –artistes, dissenyadors, arquitectes– que estudien les possibilitats de la llum en un espai urbà. A més, entre la programació tant hi ha noms internacionals de prestigi com els talents emergents de les escoles

d'art, disseny i arquitectura de Barcelona. A costat de Rafael Lozano-Hemmer, Daniel Canogar, Kyle McDonald i Joanie Lemercier també s'hi poden trobar els projectes d'alumnes de l'escola Eina, la Massana, la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya i la Universitat Politècnica de Catalunya.

Us oferim una tria de les deu instal·lacions més destacades:

'Constellations', de Joanie Lemercier i Paul Jebanasa

On: Il·lac del Disseny Hub Barcelona (accés pel carrer d'Àvila, 185).

Joanie Lemercier és un dels artistes europeus més interessants que treballen amb les possibilitats de la llum com a mitjà. Després d'explorar llenguatges com ara el videomapping, les instal·la-

cions en galeria i els espectacles de visuals, en aquesta nova peça fa servir un material poc habitual per a presentar el seu treball elegant i meticulós: l'aigua.

'Asalto Barcelona', de Daniel Canogar

On: façana del Disseny Hub Barcelona (plaça de Josep Antoni Coderch).

'Asalto Barcelona' és una projecció de vídeo sobre la façana del DHUB creada a partir de la participació del públic. Un assalt i saqueig virtual de l'edifici per part dels espectadors que evoca la presa de la Bastilla o l'assalt al Palau d'Hivern, i que simula el públic grimpant per l'espectacular façana.

'Light Leaks', de Kyle McDonald i Jonas Jongejan

On: pati de can Framis (entrada pel carrer de Sancho de Ávila).

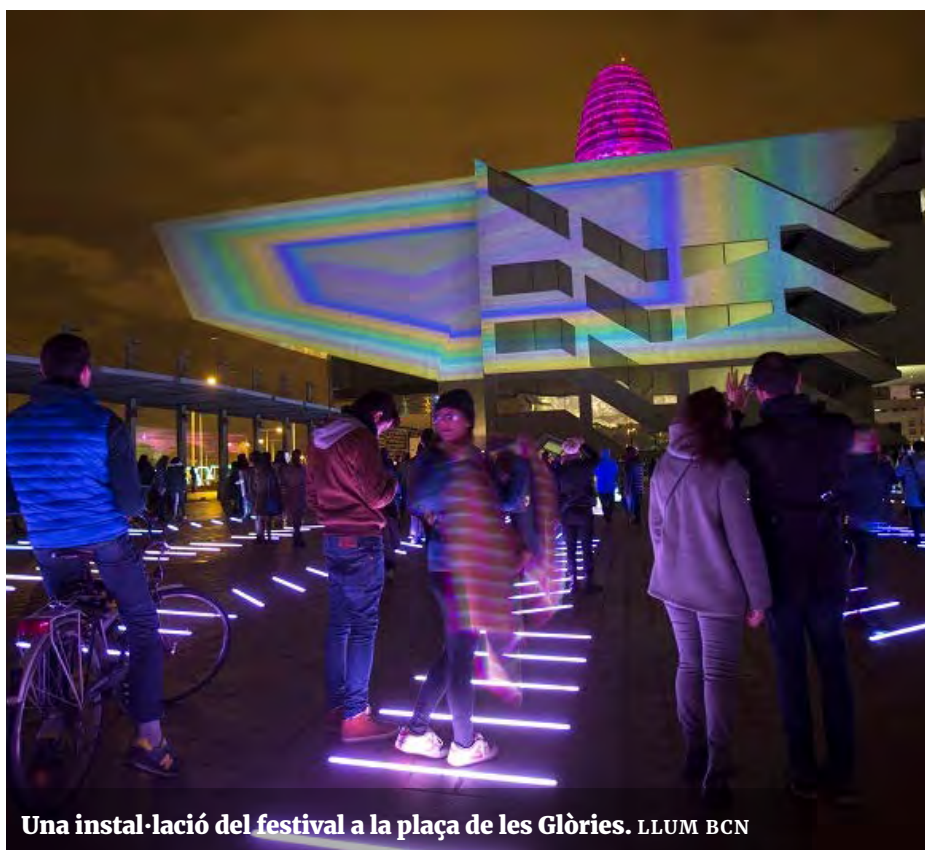
La bola de miralls, una tecnologia d'il·luminació que s'ha utilitzat a les discoteques des de la dècada de 1920, esdevé una nova eina visual que pot transformar la percepció de l'espai. Els artistes Kyle McDonald i Jonas Jongejan combinen una sèrie de projectors, un sistema de visió per ordinador i 180 quilos de boles de miralls per a crear una sofisticada coreografia de reflexos.

'Emergències', de Manolo Laguillo

On: diversos edificis del Poblenou.

Les escales d'emergència més representatives del Poblenou esdevenen uns objectes fascinants i enigmàtics que cada nit, sota una il·luminació especial, projecten les seves ombres en una trajectòria contrària a la diürna. Unes ombres girades que contribueixen a evocar el passat industrial del barri i les seves reivindicacions polítiques i socials.

Joanie Lemercier és un dels artistes europeus més interessants que treballen amb les possibilitats de la llum com a mitjà

Una instal·lació del festival a la plaça de les Glòries. LLUM BCN

'Sandbox', de Rafael Lozano – Hemmer

On: carrer de Tànger (cantonada amb el carrer de Pamplona).

Sandbox és una instal·lació interactiva a gran escala que es compon de dues safates de sorra on es poden veure petites projeccions de la gent que hi ha al solar mateix. Quan els participants arriben a tocar aquests petits fantasmes, una càmera en detecta les mans i les retransmet en directe a dos projectors enormes penjats d'una grua.

'Nautilus', de Xavi Lloses

On: Centre Comercial Glòries.

El Nautilus és una escultura sonora i visual i, alhora, un instrument. Recull el so de les bombolles que esclaten dins dels seus cilindres de metacrilat per processar-lo i amplificar-lo. En el mode autònom, interpreta una partitura que compon a temps real però també pot ser tocat en directe.

'Coloured Peonies', de TILT

On: carrer dels Almogàvers (entre el carrer de Roc Boronat i el carrer de la Llacuna).

Unes peònies blanques gegants han florit a Barcelona per donar un toc de surrealisme natural al paisatge urbà del Poblenou. Quan es fa de nit, els pomells de flors resplendeixen i revelen la màgia dels seus colors nocturns en una captivadora simfonia lluminosa.

'Fils d'història', de l'ETSALS, Escola Tècnica Superior d'Arquitectura la Salle

On: carrer de la Ciutat de Granada, 109.

Quan passegem pel Poblenou, podem transportar-nos dècades enrere i caminar entre fàbriques, imaginar el soroll dels cotxes, les maquinàries, els fums... 'Fils d'història' vol recordar aquest passat industrial tot resseguint el perfil d'una antiga nau industrial on es reparaven motos Ducati.

'Storm', ESDAP, Campus Llotja

On: passatge de Trullàs.

'Storm' és una experiència immersiva que recrea una tempesta amb la volun-

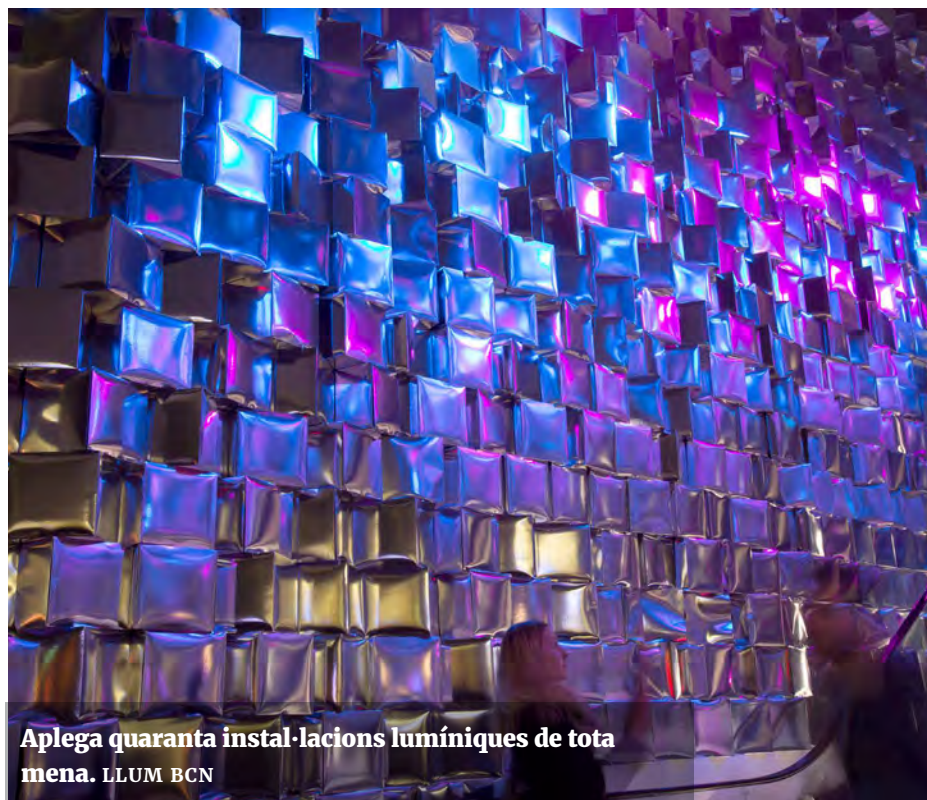
tat de despertar en el públic sentiments primitius. És una experiència sensorial a través de l'impacte dels llampecs, que flueix dins l'espectador per fer-li contemplar la bellesa d'aquest fenomen meteorològic.

'Cyclus', per UPC School. Màster de Lighting Design

On: can Picó (Carrer de Pere IV, 58).

Després de la seva rehabilitació, can Picó s'ha convertit en la cooperativa de treball Biciclot, centrada en el món de la bicicleta. Cyclus explora la relació entre el moviment d'una bicicleta i el recorregut de la llum amb una coreografia lumínica de colors i utilitza la terrassa de l'edifici com a escenari.

Cyclus explora la relació entre el moviment d'una bicicleta i el recorregut de la llum amb una coreografia lumínica de colors

Aplega quaranta instal·lacions lumíniques de tota mena. LLUM BCN

En són alguns exemples les dues guerres mundials, la guerra de 1936-39, la industrialització i la societat de masses. IVAM

L'IVAM DESPLEGA LA RIQUESA DEL SEU FONS PER CELEBRAR EL TRENTÈ ANIVERSARI

Exposicions La mostra 'Temps convulsos. Històries i microhistòries en la col·lecció de l'IVAM' aplega 375 obres de 125 artistes, la major part mai vistes

REDACCIÓ

L'Institut Valencià d'Art Modern cotinua les celebracions del trentè aniversari i per això acaba d'inaugurar la mostra 'Temps convulsos. Històries i microhistòries en la col·lecció de l'IVAM'. Conté 375 obres que han estat seleccionades minuciosament entre les més de 12.000 peces que componen els fons artístics del museu. És, doncs, una exposició pensada per fer lluir la col·lecció de l'IVAM que ocupa deu sales de les galeries 4 i 5 i que es podrà visitar fins el 19 d'abril de l'any vinent.

Robert Rauschenberg, Equipo Crónica, Carmen Calvo, Jasper Johns, Claes Oldenburg, Antoni Muntadas, Cindy Sherman, Esther Ferrer i Rogelio López Cuenca són alguns dels noms dels artistes que hi participen. En total n'hi ha 125, de tot el món, i un 45% de l'obra que s'hi exposa és inèdita o s'ha exhibit molt poques vegades. Veient la llista de noms, és ben clar que el centre ha triat un dels nuclis fonamentals de la seva col·lecció: el 'pop art', especialment el britànic, i els realismes espanyols.

La mostra posa en relació el context històric, que agafa dels anys 1930 a l'actualitat, i el paper crític que va adoptar

l'art amb relació amb els fets polítics, socials i econòmics del moment. En són alguns exemples les dues guerres mundials, la guerra de 1936-39, la industrialització i la societat de masses vista des dels 'mass media', a més de l'aparició del feminisme i la teoria de gènere o les migracions.

Els grans temes de la mostra: violència, mons ocults, els objectes, les imatges...

La visita comença amb una selecció sobre 'Violència i poder' i a l'entrada l'escultura *Prometheus* de Jacques Lipchitz rep el públic com a preàmbul de la mostra. En aquesta primera sala, Equipo Crónica

representa el poder econòmic i ideològic, mentre que una escultura de Juli González retrata el patiment diari de la violència. Eduardo Arroyo aborda el control i la vigilància i Robert Rauschenberg explora el control social en democràcia per denunciar comportaments represius dels Estats Units en la Guerra Freda. Un segon espai recorda totes les guerres com una forma més de violència. En són exemples el conflicte de Palestina, amb l'artista Rula Halawani, i les imatges de la turca Gülsun Karamustafa. Robert Rauschenberg trasllada l'espectador a Egipte com una demostració de la destrucció de la natura.

La mostra també inclou 'Mons ocults', una secció que explora les reaccions humanes enfront del trauma i la manera com els artistes creen art en resposta a l'amenaça o per lluitar contra les injustícies. Aquest apartat recull la creació de Dario Villalba en record dels marginats i la gent que ha estat apartada; les màquines psicològiques de Gordillo, que trasllada al paper els moviments de l'ànima o intervencions sobre fotografies de Carmen Calvo.

El recorregut continua amb 'Duchamp i el món dels objectes', amb una selecció de peces que qüestionen l'objecte com a mercaderia. Hi ha creacions de Duchamp, però també dibuixos de John Cage, obres d'Yves Klein, Katharina Fritsch, Joan Brossa, Victoria Civera, Robert Rauschenberg, Tony Cragg, Eduardo Arroyo i la ironia de Richard Hamilton, entre més.

La parada següent és titulada 'El qüestionament de les imatges'. Ací ens adonem de quina manera la informació que rebem és filtrada pels mitjans de comunicació. És en aquest espai on s'ha instal·lat l'obra *Socialité*, cedida pel Museu Reina Sofia. És un llenç de 1984 sobre el qual Warhol va abocar titulars de premsa i Basquiat va afegir les seves màscares tan característiques. Al costat, conflueixen peces d'Alberto Corazón, Equipo Crónica, John Baldessari, Antoni Muntadas i Richard Prince.

On són les dones a la col·lecció de l'IVAM?

A 'Cossos Dissidents' s'hi concentra bona part de les peces adquirides aquests darrers anys per pal·liar l'absència de dones artistes en la col·lecció. Hi ha mirades feministes que es qüestionen els estereotips associats al masculí i femení o la bellesa normativa. També s'hi poden trobar peces que aborden el silenci de la sida, amb noms com ara Balie Export, Gillian Wearing, Esther Ferrer i Cindy Sherman. Finalment, 'Perifèries urbanes' recull les mobilitzacions socials, les protestes dels carrers i els mecanismes de control del poder, amb artistes com ara Collado, Apòstol, Kuitca i López Cuenca.

La mostra també inclou 'Mons ocults', una secció que explora les reaccions humanes enfront del trauma

La mostra 'Temps convulsos. Històries i microhistòries en la col·lecció de l'IVAM' aplega 375 obres de 125 artistes, la major part mai vistes. IVAM

Fotograma del film libanès 'Cafarnaüm'. IMDB

L'ASPIRANT **LIBANESA** A L'**OSCAR**, 'CAFARNAÛM', ARRIBA ALS CINEMES

Aquest cap de setmana, s'estrena el film libanès *Capharnaüm*, nominat a l'Oscar al millor film de parla no anglesa i guanyador del premi del jurat de Cannes 2018. Altres estrenes destacades de la setmana són tres films molt diferents però que tenen en comú que són basats en fets reals. Són el film sobre el polític nord-americà Gary Hart *The Front Runner*, ambientat als Estats Units de 1988; *L'échange des princesses*, un film francès que té lloc al segle XVIII i versa sobre les aliances matrimonials entre la reialesa, i *Bomb City*, que narra la història un dels crims d'odi més polèmics de la història recent dels Estats Units. En català s'estrena el film francès *En veu alta*.

Capharnaüm *Cafarnaüm*

Direcció: Nadine Labaki. Intèrprets: Yordanos Shiferaw, Boluwatife Treasure Bankole, Kawsar Al Haddad; Zain Al Rafeea, Fadi Yousef, Alaa Chouchnieh. Gènere: Drama.

Zain és un nen de 12 anys que viu a Beirut en la misèria amb la seva família. Enviat a la presó després d'haver comès un crim en defensa d'una de les seves germanes, Zain denuncia els seus pares per haver-lo dut al món. Aspirant a l'Oscar al millor film de parla no anglesa i guanyador del premi del jurat de Cannes 2018.

The Front Runner*El candidato*

Direcció: Jason Reitman. Intèrprets: Vera Farmiga, Kaitlyn Dever, Ari Graynor; Hugh Jackman, JK Simmons, Mike Judge. Gènere: Drama.

Estats Units, 1988. El senador Gary Hart és el candidat favorit a la nominació presidencial pel Partit Demòcrata. Però la seva campanya és boicotada i Hart es veu forçat a retirar-se per una forta campanya mediàtica quan es descobreix que té una relació extramatrimonial. Basada en fets reals.

L'échange des princesses*Cambio de reinas*

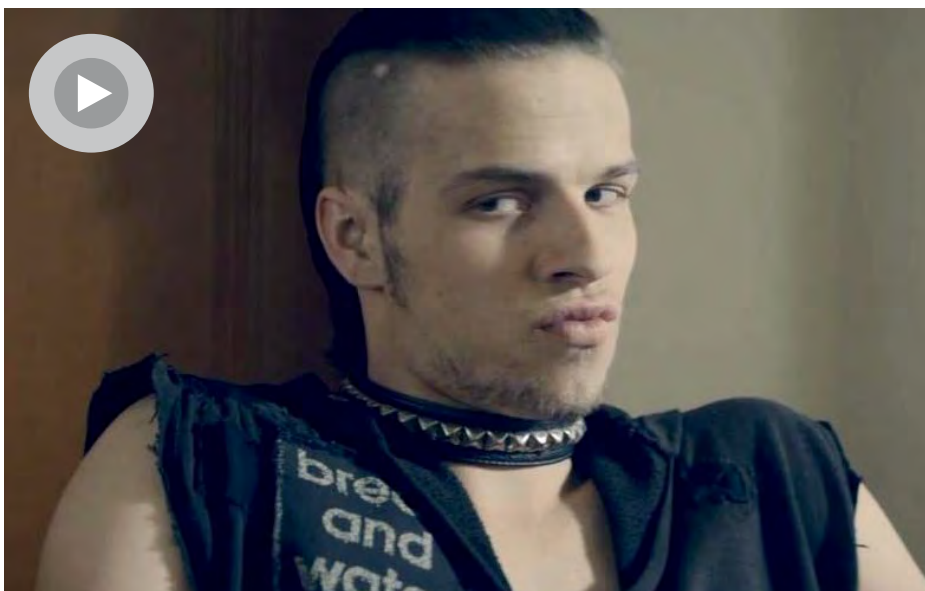
Direcció: Marc Dugain. Intèrprets: Anamaria Vartolomei, Catherine Mouchet, Juliane Lepoureau; Lambert Wilson, Olivier Gourmet, Kacey Mottet Klein. Gènere: Drama.

França, 1721. Lluís XV, futur rei de França, té 11 anys i el regent Felip d'Orleans trama un intercanvi de princeses amb Espanya que ajudarà a consolidar la pau després d'anys de guerra. El seu pla consisteix a casar la seva filla de 12 anys amb l'hereu del tron espanyol, i al seu torn, el futur rei Lluís XV amb Mariana Victòria, de 4 anys i infanta d'Espanya.

Bomb City

Direcció: Jameson Brooks. Intèrprets: Lorelei Linklater, Maemae Renfrow, Audrey Gerthoffer; Dave Davis, Glenn Morshower, Logan Huffman. Gènere: Drama.

Estats Units, 1997. Un col·lectiu punk té per costum organitzar concerts en un indret ruïnós anomenat Bomb City. Però a la conservadora Texas, l'escàndol arriba als enfrontaments, sobretot amb un grup d'esportistes coneguts com a white-hatters. Les baralles culminaran amb un dels crims d'odi més polèmics de la història recent dels Estats Units. Basada en fets reals.

Quan els vaig llegir
em vaig adonar
que estava davant
d'un llibre cridat a
trasbalsar la poesia
catalana

Antoni Clapés

'HO VEIG PER LA VEU', POEMES DE STEFANO M. CINGOLANI

El medievalista publica el seu primer llibre de poemes, que segons ens explica l'editor Antoni Clapés, és cridat a trasbalsar la poesia catalana

HO VEIG PER LA VEU
Stefano M. Cingolani

Jardins de Samarcanda #93

REDACCIÓ

Coneixem Stefano M. Cingolani per la seva recerca i erudició en l'àmbit de la literatura medieval. Estudis dedicats a Joan Roís de Corella, Bernat Desclot, les *Cròniques* i la figura de Jaume I, Pere el Gran, l'edició crítica de *Lo somni* de Bernat Metge... Ara us presentem un vessant literari nou de Cingolani: els seus poemes. De poesia en fa i n'ha fet, però durant molt de temps no ha volgut fer-la pública. Fins ara. Antoni Clapés, editor de Cafè Central, poeta i traductor, el va convèncer per publicar una part d'aquesta poesia que té escrita. Cingolani va triar la de sexe més explícit. El llibre, *Ho veig per la veu*, arribarà a les llibreries el 26 de febrer.

Podeu llegir-ne el prefaci i una selecció dels poemes.

L'editor de Cafè Central i la col·lecció de poesia Jardins de Samarcanda, Antoni Clapés, explica:

«Fa anys que el conec, l'Stefano; no sabia dir quants. Però recordo que, amb motiu de la nova edició que va fer de *Lo somni*, de Bernat Metge, el vaig convidar

a participar en el programa de lectures poètiques que llavors fèiem a l'Aliança Francesa de Sabadell. En el viatge de tornada de Sabadell vam tenir temps de parlar de moltes coses, entre les quals les lectures de poesia que es feien a l'Horignal, on ens trobàvem sovint. I aleshores se'm va ocórrer de preguntar-li si n'escrivia, ell, de poesia. I, amb aquell somriure murri que sol fer quan no vol contestar directament, ni ho va afirmar ni ho va negar –cosa que em va fer pensar que, efectivament, n'escrivia. Un temps després vaig tornar a fer-li la pregunta. I llavors em va dir que sí, que n'escrivia, però que no volia fer-la pública. Davant la meua insistència, em va dir que estava acabant un llibre que, cito literalment, potser 'no t'agradarà, si el llegeixes'. Però que, de tota manera, me'l faria arribar quan estigués enllestit.

Breu. Fa un parell d'anys em va passar els poemes que ara hem publicat a Jardins de Samarcanda. El títol, crec, era un altre; però finalment tenia els poemes de *Ho veig per la veu*. L'Stefano ja m'havia

advertit que eren poemes formalment molt clàssics. I que eren el record d'una relació, excitant i tempestuosa. Quan els vaig llegir em vaig adonar que estava davant d'un llibre cridat a trasbalsar la poesia catalana, no solament pel tractament explícit dels moments de la història sinó per la finesa en l'adopció de formes clàssiques barrejades amb un llenguatge actual i, sovint, poc ortodox. El lector que s'hi atansi descobrirà una poesia d'alt contingut eròtic, escrita amb passió i, a la vegada, amb un punt d'erudició que no el deixarà indiferent. Com ell mateix ha dit, una poesia molt diferent d'allò que 'he escoltat i llegit' per aquí.»

Stefano M. Cingolani (Roma 1956). Quan, a final de gener de 1995, va tornar a Barcelona com a professor visitant, l'autor pensava que seria tan sols per sis mesos; no sabia que ja no seria mai més professor i que s'hi quedaria a viure. La vintena de llibres que ha publicat són gairebé tots de literatura i d'història de Catalunya a l'edat mitjana. Aquest és el seu primer llibre de poemes que veu la llum.

MOUSSE DE TONYINA

Un primer plat de bandera, del receptari de
Neus Cuscó

Ingredients

- 2 llaunes de tonyina amb oli
- 125 g de barretes de surimi
- 2 llesques de pa de motlle sense crosta
- 200 g de crema de llet
- 3 ous
- 2 talls de pebrots del piquillo
- sal i pebre negre

Per a guarnir la mousse:

- 2 cullerades grosses de maonesa
- 1 tall de pebrot del piquillo
- 1 ou dur
- 2 filets d'anxova

NEUS CUSCÓ

En un bol, posem la tonyina, el surimi i els ous. Hi afegim la crema de llet, una molla de pa, sal, pebre i dos talls de pebrot del piquillo. Ho passem tot pel túrmix.

En un motlle de fer *plum cake* posem paper de forn al fons, l'entem amb una mica de mantega o oli, hi aboquem la crema i enforem al bany maria, a 180°, durant trenta minuts. Punxem per assegurar-nos que és cuit. El deixem refredar i el desemmotllem. El podem posar unes hores a la nevera, però en aquest cas el deixarem dins el motlle.

Per guarnir-lo, barregem la maonesa amb el pebrot del piquillo i ho passem tot pel túrmix perquè quedi ben fi. Posem aquesta salsa per sobre de la mousse i la decorem amb les anxoves, l'ou dur i un tall de pebrot. Serviu la mousse acompanyada d'unes torradetes.

Sobredosi electoral al país:
dotze eleccions en un mes i mig

Sánchez s'acomiada ultimant els
tràmits per a exhumar Franco

Roger Español diu al jutge que
no hi havia 'cap motiu' per a
disparar bales de goma

Tajani censura la conferència de Torra i Puigdemont al
Parlament Europeu

Sánchez convoca eleccions espanyoles el 28 d'abril